S/5 — 1 — ~~10~~ 10

1919-20.

R. No 569

శ్రీరస్తు

ఇందుమతీ పరిణయము.

పంతుల బ్రహ్మన్న శాస్త్రిగారు రచించినది.

పాలకొల్లిపురము షావుకారు ధనంజయగారి బుకశు

గాజులగుండ్లయు బద్దెనది.

శ్రీదుర్గాపరిరంభణసౌఖ్యరసవార్ధిం దేలుచుండు నన్నగజు

తాండవకేళికంబున నానందించు కరుణతోన లుండిమధుస్త్రైతతి

లాంఛనార్ధిలింబున సంగ్రామవళులల నెల్లనిక్షుబలుంగాచుమా

మహాదేవాంతకుండు పాలకొల్లిపురవరాధ్యక్షుండ్ గ్రాలం బ్రోవుతనే.

చ. తనకడ కంపి సూషులు సదాగతుల్ గన్గొన ప్రాణపాయుతై

నెనయఁగ సాధుండయ్యె ననియెంచి పాంతప్రణిరంభ మిచ్చయా

తనరతికింగృతార్థతము దయినవర్తిలఁ జేయునార్యశ్రీ

మనికిధనంజయప్రభుగరామనికె కృతవాంఛితార్థయుల్.

శాశ్రితానిలలనేక కాలమునఁ గూర్చిం దెల్పుదాక్షిణ్యశీ

లాలాలాత్మీయస్థైర్యయుతోంబుజవిశాలాలుం తస్థల్ంజేసిన

దిక్పాలస్తోదయుసాత్త్వికుండయిన పాపిష్ఠాంశిబుంవూతదా

నెలుంగాంచుతశ్రీధనంజయధరాంత్రీశాన చూడాప్పుగనే.

ఉ. మాయననేతరూపములమైత్రానన నెన్నఁడుఁ బాయతలండె మై

వాయయుఁబొలె నెన్నఁడని సమ్మతినక్షుననేష్టిమస్త్రవం

శైయఁగరౌరసంతసముఁ జెందురమారుబిరాంగిసుస్థిర

శ్రీయుతుఁడేయుతంగరుణాఁజెన్నిధనంజయరాజుకెమెరుసే..

ఉ. సాహితి గీతియు న్నిమ్ము వరమ్ము లభ్యర్థిల నున్న వాణి దే
వ్యై హంసతిలఖా సిలసముతు నతత్రం బతు మాస్పుద్రైత్రదు
త్రాబవాహు తత్ప్రఖ్యాతేల నమాతురి దించు విరించి యుల్లస
ద్భావల ధనంబు యప్రాభు మదాశ త్రరాయుగు వేసు జేయు తసే.

ఉ. నాయిగు మెరాములందు నుతసన్నుత భూస్త్రి తేగియ మూర్తులత్
నాయి నెఱు ధరించినతి నవ్య ఖవుండల శబ్దసించు వా
కోకిల సాగిరంతముగ నే మనసిత్తిత దాయు ధనంబు గదావస
వాల వృత్తి ప్రసన్నత వహాళిసు తంపగ. శైయు గావు తసే.

ఉ. విఘ్నవినాయ తుండసుర వీరనిషూదన సాయ కొండు పా
పఘ్న పదారవిందముడు శివంకర దానుడు విఘ్నరద్దయం
నిఘ్నత శ్రీధనంబయు కృనేత మనోత్తృతి రేఖ్నుగాత ని
రివిఘ్నన మాత్మీని చ్ఛయ నవేల ముగా బ్రహ్మ తుల్యతలంచెదనే.

సౌహార్ద్ర తత్త్వమనుద్ధా శైవత సునియండే వ్యాస సుశబ్ద విన్యాసమించి
వాల్మీకి సారోక్తి ప్రతాశయము కలికేంచి క్షారవిందు ఖ్యసంపదను బాగడి
మాఘుని సుగుణా సాము గ్రనివిను తించి శ్రీ హర్షుర చనా విశేష మెన్ని
పండితా జిత్త్రాం డీత్యము బెద్దైన భవభూతి కైతని బ్రస్తుతించి
నన్నయాం ధ్రప్రయోగ గరిమాత గణించి, తిక్కయజ్వ పద స్ఫూర్తి దలసి మెచ్చి
ఘముని తసాధు నిక్షేప సభను తించి, సంస్కృతాంధ్రుల దస్ఫూర్తి సంగ్రహించు
తులు చలుతున్న గిరి వాదతలుపినరిం యుపదాత్త సాత్త్వ
[illegible] ఉపేరము, తుల్యు గాకొంనత ముఖ యుత్తియుం

గయగరుచిం బ్రాపుసు। తపతాప్త్రరసంబులనొసఁగించుచుమా
ర్నయితుత తల్లి, సన్నుల తు, గూర్తి సంతసమొన్ని భంగుల నే.

వ అనియిష్టదేవతావందనము సుకవిజనతూఖ సంవనము, ను నాతన తెలు
తవనింద సంహారిని సద్బుద్ధియొతన్నాతర చింత సూరాంగు తర్వాతనే.

సీ తీపవుతాలంబు స్పృదరకోకము వలుల చింధవాసస్థరణాంబు సంఘటింపఁ
దనయశోవిసర్జ ద్రిదగది గాంగసల తుమా పొరవక్త్రయ్యిలరాధ వింపఁ
దనదానగరిలు బ్భాంగారసతరుల తేలు మంగాన్న శ్రాలంబు మట్టుపుట్టఁ
దనదులా వర్ణాంబు ధవళ పుత్రము యంత్రరాయు గోయుత యునిరా తరింపఁ
గాశ్యపసగోత్రములఁ దిరంతా విభుండు, మహామతి పరపర <u>తూర్ణ వల్లిరు</u> దూఁడు
సుతవిముక్తవ్యాసమున్నతసుగుణాలోళి, గ్రంథనంబు శరాబు భూనాథమౌళి.

వ బంగక్షే శియుపూనశై బహుంత్రైయియున్నవాఁడు సంస్తుతాంధ్రమ్మాతేరరా తాంతత్ర్య
మండితులగు పండితులును, సరసత వితావిలాస నూతనవాగ్గవరులగు తేవిష్టు
లులును, సంగీత శాస్త్రసుధాసముద్రాంతా విశారాయతులగు గాంధర్వులును, రాజు
తాంత్ర్యానుసంధానవిశృంఖలసుధీవిధానులగు ప్రధానులును, సతం పురాకోత్తవాసర
వాస్త్రావిఖ్యాన వైఖ్యాతులగు పౌరాణికులును, నిబిబిరుఁబాం తగద్యపద్యాది వర్ణ్యా
నిరర్గళ శైత్రాధ్యానిధులగు కవితాగధులును పరసవాస్పురయోగాభ్యాసం
దిత్తసాంమాజితులగు పురోహితులును గొలువ చంద్రర్పణంధ్రాంధ్రి తాధవళ దంత
దంత శిఖామసి చిత్రతర శిల్పతల్పానల్పమై లంపసమ్ము ద్విద్రభద్రపీఠంబునం
గొలువుండి అనవద్య పద్య గద్య ప్రబంధాది విరచనా భవ్యసుకవితా
వావ్యాప్రసంగరక్తంబున.

ఉ. పంతులవంశసంభవుని పాపిలక్ష్మీలతాసమూభవాంధవున్
సంతసమొప్ప బ్రహ్మకృతవాసంబున్న నమంబికాపించిత్ప్రభుత్రావి
శ్రాంతి తపోమునుఁ గట్టెదురులసర్వాంతరాసనమందునం గృపా
స్వాంతతతంగూరుచుండుమని పల్లిసమూదరములు పుట్టిల్లనైన.

సీ. శ్రీశారదాతోపదాశివపాదపద్మసంతతధ్యానవిత్వాగరిష్ఠ
సంస్కృతాంధ్రలక్షణశాసనానతిమాత్రమాధుర్యయోగవిలాసవాక్ఛైవ
ప్రతిపద్యమాద్యప్రబంధానుసంధానధాంతులైథారయ పత్రావళి
ప్రమయోగతాలసంయుతసత్యస్వోత్పత్తి తపసత్యాప్రవీణశిఖావతంస
రసగుళికాచల ప్రియాదివిరాజమాన
గద్యపదపద్యతల్పపాతల్లువల్లి
పంతులాన్వయజులనిఖిలలసచ్చంద్ర
బ్రహ్మదేవకవీంద్రప్రధానసాంద్ర.

వ. అనిప్రశంసించిన సంస్కృతాంధ్రబిరుదాంకితగోష్ఠంకితంబులగు గడపం
డేరంబులును, తరళ్ళాదిభాలంకృతగండమండలంబులగు మకరకుండ
లంబులును, సింహాదిరుదాంతితలలయంబులును, నాందిగానసశ్రీశాది
వ్యాభరణంబులును, చీనిచీనాంబరంబులును, సత్రంబదనాదిభోగ్యం
బులు, శ్రీతాలఫలితసహధురంధరయగు సర్వారంయు, నిరుపమలని
వాసానుకూలసాంద్రారామాంతరాగాలదివ్యభవనంబును ప్రసాదించి
తరుణశాలాప్రాకారాద్రివిశేషణంబుల నొసంగించియుండినను మున్నను
మానినతుండగు శ్రీ శివనారాయణ [illegible] మహాంమండలాఖండ

అనేక _ తత్కృతులొనరించి మహనీయంబడసితిరి. సత్కులరసానుబంధ
బంధురంబుగా, బుధాంతరదత్తమార్గాంబు భూమామహనీయగు నబ్జా
మాంగ్రాగారి యిందుమతిని స్వీయవరంబునం బరగ్రహించి పరపంథా
బల నిగ్రహించి చిత్రంబుగ చిత్రంబుగా సత్కవివరేణ్యంగా కృతిబం
ధంబు రచియించియున్న ఘనకీర్తులం జాంప్రమనయానతృప్తి తప్త
రతాంబులం జోసంగి ప్రస్తుత వినయ సుసంతుష్టాంతరంగుండై
శ్రీ మాన్ వెంకయగారి ప్రపౌత్రులగు నారాయణ రావుగారి
తృతీయపుత్రి శ్రీధనం బయ్యెధాత్రీ పురోహితులయందయిన వంశావతా
రంబు అభివర్ణించెద. ....

—:వంశవర్ణనము:—

మ దిరిగ్రంథనై పర్వ చేసి శ్రీ తిరుపాంజం ప్రాచుర్యము మూర్తి తన
స్వరుచి బోనాంతరరూపదివ్యమున నిత్యత్వ భావలంగాంచుచున్
ధరణీభాగము సర్వధర్మములు చాటెన్నంగ బాలించు సం
ధ్వరనారాయణ భూపయోగ్యాంబుజ వసుధాధ్యక్షుండై దంగంగదున్.
శ శ్రీమన్మందరనారాయణ, భూసంక్రందను నిపంతులు బోలి చారసుగా
లక్ష్మి సులు ధనంబు యుద్ధరా, వాసవవిశ్వంభరాబ్ధివసుధాధిపతులై
క్ర ఆయిలు పురయుందరరబు
క్షైయులు విశ్వంభరక్షమాధిపుండై సంగన్
బొంయుబు భవ్యుండత్తనిగొన్
జ్ఞానియుమయుని మంత్రింపనా వరత్నం ప్రశంసగదాం.

సీ చింతామణి గోష్ఠాను సంతాన సంతాన ధౌరేయ గౌరవము వెలయు దానుఁడతఁడు
రాజరాజసమానూఢ రాజరాజసమరూఢ మారసతిరూప మదనుఁడతఁడు
భానుబ్రహ్మావిష్ణు భూగాంగేయ గాంగేయ పాండవ విక్రముఁడతఁడు
శాంతనవ నలనహుషాంబరీష దధీచి జైంధ కాంతీయ వాశ్యాశ చతురుఁడతఁడు
బుధజనస్తుత్యవిద్యల బ్రాజులఁ డాతఁ
డలరు శ్రీగయా విహారసముద్రుఁ డతఁడు
తిరముగాను విశ్వబెం భరద్వాజ గోత్రు
పార్థివల రాము సెన్నవాఖ్య తత్కీర్తినైన॥

మ భువనంబందిరి తత్కుర్మాధిపతి కీ సెనే భాగ్యసౌశీల్యవా
క్కుని నారాయణ రామచంద్రధర గోత్రాంతుండు భాస్వద్విజ్ఞానా
ర్ధన ధాత్రీబుధవరుండు చంద్రవిశదా ధస్ఫూర్తియు సూర్యుద్యుతి
! జనులెల్లప్పుడు సంస్తుతింపగ యశంబుల్గాంచి చిరత్నాంతరములనే.

క ఆరాజులందు జ్యేష్ఠుఁడు నారాయణరామచంద్ర నరనాథుఁడు ధీ
సారంబెల్లు సనవని భారంబు వహించి యేలె ధర్మప్రతిభనే.

క ఆరాజుసుతుఁడు శ్రీశివ నారాయణ ధాటిరాజు నరనాథుఁడు వి
స్తారయశోవిక్రమగం భీరుండై రాజ్యమేలెఁ బెంపు దలిర్పనే.

మ సువివేకుండు త్రిశక్తిసంయుతుఁడు సంస్తుత్యప్రతాపుండు పా
యువాదుండం చిత్రదానకుమారుఁడు సంధ్యావద్వర్తాల జ్ఞుఁడా
శివనారాయణ రాధా ఘరాజు నృపవర్యుండందరంబాసెయా
శివనారాయణ రామలాకతొజ్ఞ ధర గౌరా సింగాంబికే తాప్ఫులతినే.

తే ఆతనిసుతుఁడు ధనంజయుఁ డతులదయితుండు సుగుణభూషితుఁ డుపవి

త్రాత్మశాసకసత్కీర్తితుఁ గాంతిలసదశ్వపతిమశాంతుఁ డఖిలవినుతుండునై.

తే మృగయావిహారకుశలుఁడు, మృగరాజసమానశౌర్యమేదురుఁడు సదా

మృగరాజవాహనాపదయుగళీసంస్మరణాఫలితయుక్తివిభవుఁడునై.

క మదనవసంతజయంతుల బదరీభవద్రూపులౌ బంధుబరిపోసకళా

మదులసునరాంశుమించిన తదీయరూపంబు నలుని దలఁపించునెపా..

క సరసపదపద్యకవితా పరిచయనవభోజరాజు భగవత్కళాశం

కరుఁడు ధనంజయధాత్రీవరుఁడు నృపాలావతంసపైతృకుఁ డొగిన్.

సీ రామరాజ్యంబు విరాజపల్లి రాష్ట్రజిల్లాలో జమీందారుల

శ్రీకౌదార్యమున ప్రసన్నత సుగుణ క్రాందార్యశీలగామిఁదా

క్షాత్రైయుండ్రులు చేతమ తునతవితాత సౌలభ్యంబు వి

న్నరాం శతాబ్దంగ శ్రీధనంజయధరాసాధుమ్మరింతెందమునే

ఉ వీరవరాన్వవాయనృపవీరులలో సమస్తసద్గుణా

దారుఁడతండు భానుకులదాశరథిం బలె నెంచవచ్చుఁ బ్ర

గల్భరము గా లక్ష్మీవిభవప్రాప్తి భవిష్యదిలాధినాయకుల్తే

గారుసమానులౌ తనికిఁ గల్గు కుమార్తుల తెల్పనారయన్.

—: షష్ఠ్యంతాలు :—

క ఏవంవిధగుణవితతికి

భావజుసౌందర్యక్షేత్రభవ్యాకృతికిన్

గేవలసుకృతికి ధాత్రీ

దేవమనోభవ తదానదీక్షితమతికిన్.

క. ప్రతిపదపద్య చమత్కృతి, కృతి కిసుధీ గద్యపద్య గీతాకృతికిన్
శితమస్తు సుతాకృతికిన్, వితతతన్మతి పాలిత్యానీతి విద్యాకృతికిన్.

క. శ్రీలు నతు గాలి నేలం, బాలు నతుం గృపాల వదలతి తత్రు ప్రపదముల
జాలు నతు సు తవితవితా, లాలు నతే శ్రాంత దానరుచి శీలు నతున్.

క. మెరుగు నగధీరు నతుం బా, ధీరా శిగ భీరు నతు వృదుమ్రేద వన్న
సౌరు నతు మూర్తి మన్మథు, మారు నతు మరాసుమండ్ల మతురూరు నతున్.

క. భాషాలక్షణ శోభావి, భూషాదర గోత్ర సుగుణ పోషాంతగపా
శ్లేషాత్తి సుకర దివ్యము, నేషు నతుత్సవ నముం గని నేలు నతున్.

క. పరాశ్రుసాప్రమేధా, దంబితగాంభీర్య ధీ క్రియం చతురు నతున్
గాంభన గత్ర్సితలత్ర, ప్రాంచ ద్వరగాంతి పాత్ర భవ్యతరు నతున్.

క. శిల్పితళా ప్రావీణ్యా, నల్పు నతు నితాంతము గొమయానేత మతే
తల్పు నతు సత్యాతరసం, తల్పు నతు సముస్త తైరాగర తల్పు నతున్.

క. వీరవరవంశతిలకా, శౌర్యైక్ధిధిత్తాత్ర్రికీర్తి సౌంపుణ్యు నతున్
భూరిదయాసాంద్రు నతు సుధీర శ్రీమద్దనం బియనరేంద్రు నతున్.

—: కథాప్రారంభము :—

వ. అభ్యుదయ పరంపరాభివృద్ధిగా శ్రీమత్కౌశికస గోత్ర పవిత్రముర్ధ
తులతిలకాంభోనిధి సుధాకర, భరతశాస్త్ర ప్రాపార పారీణ కౌశల ధు
రంధర ప్రతిపదపద్య పదపద్య గద్యాది కవిత్వవిద్యాశక్తి నిశితకౌశల, మద
నతేజాం చతుర శ్రీవీరవర తొండ్రపతి బిరుదాంక శ్రీమద్ధనం బియము శాంతం
డలాఖండల సంపూర్ణ కృతయాజ్ఞ విజ్ఞాసమూనాం చిత తదీయ సౌన్దర్య, సత

తసంవాసనంభావితశ్రమ తేనత్త్రాణామనావిమ బుద్ధాగ్రేసరసహాయుండై
తాను నైసరవంబులాను వలయుందుము తేపరాణాయంబు ముదుమహాప్రబంధంబున
తుం గథాక్రమంబు చెప్పెదనని :— నైమిశారణ్యవాసులగు శౌనకాదిమహర్షుల
కు సూతమహర్షి యిట్లని చెప్పందొడంగె.

సీ. శ్రీ జితగిరిజామణిరాజితతటీ దీప్తి గంజితదిక్తటవరగామ,
పెంపొందునిద్రావర్త పెంపొందు గంధాళి పెంపొందు నాత్రమవనాలతులు
అల్లోకనయమనోన్నతాలోకనమునాపహాలోకతనలతాల్పాలతతులు
పాలరవృన్నారసంపూర్ణమధుసంపూర్ణతతటిద్విపులంబు
తరుశాతరవల్లితామోదపుయత్న
నిత్యలువిహారముదవతినిత్యచిత్త
ఘూలపాసితబాలపాతముల విలసే
పాంథగణముల్ గూండి నేవిల్పుగాంచు.

క. కావేరితాల్నాతటి నివేశపుష్టదనిన నిండాప్రితాం
తా విష్ణుతతస్నగరవధూవితతి శ్రాంతి బాయ ద్రిమ్మరిన నిలువు.

సీ. ఆచంద్రచంద్రకాలాంతరముల నాలలాలక్షతరావలనీల
కూర్మసుమాళిమధుమాళి సమూనాపదనాళికి తిర్యతహాళికేళిత
లలితగానప్రవద్ధాలబతకకేళితూ జ్వాలరసాలయనూత్నపలలరాగ
హాకలంటదరుణి తారిహార్ణాక బనితసాయంత్రనసముయుబుద్ధి
. . . . నడగమంబు తలతలాలాలలపతంథమునుల
తుంగములయంరభూతులు తెంతులేకే సుశీతము లానర్పుచగుపాధముండలముల

క. తుందిలంబుల బృందయని, ఢిండిములు నదరులొంచి తద్ధిమి తఝంఝాలగతినే
బృందార్హ మేడలంగల, సుందరులుదురాజేందుని సుమఘ్ఝూతురు బాణమనే.

చ. పురిపరిఖాజలంబు పయి భోగిసులాడ శిలామదో దయం
బరు కొసరిం బురాంత వెలయాంత్రువిఖాళి నెసంగుమంద్రు తి
తవరి సరవర్తిమలయుపఘ్నునవారును దత్తరంబులనే
గరములుఁదాల్చి దుఃఖకుతుకగానవన కుంభములం ముసర్పుచునే.

తే. గంభీరవేదుల నియెడు, కుంభీంద్రములవల్పునెసఁగు గొలువగరానందా
నాంబు త్రంప్రకేతా ప్రుధి గాంభీర్యాజా తెరకరేస్తిరాద్యావయవములే.

తే. ఆజానేయవనాయుజాఁ వాజులుశ్రవుష్ఠోకెకొజవనఘూ మట తెరయులే
రాజాలు నప్పుల్పురాముననా, నా జారిశర క్షితులలనెందవప్పుతగతులనే.

ఉ. అప్పురితెరు లొప్పుజవనాశవనియోద్ధతధూళిపాంళిపై
గప్పుత పెనుతే గధరజస్రదలంబులు కేతనావిలం
బుప్పుర పేథనభ్రని తెరూద మాత్రిత పాంళి రాల్పగాం
దప్పుత పల్పు షి దరు తెదన్మూదముందగనాజి తేగుడోనే.

ఉ. అప్పుర భేదనంబున భటావళులాజికి నేగతూ ముదం
బుప్పతిలంగఁదప్పుతిభ టోత్కరసంగతి కోయి తంబులై
యొప్పువియుద్వరీ చయము యుక్రమ రోచియుబింబ భేదనం
బప్పుడె తల్లినంచ వృత మానుగఁ గాఢత ద్వయసంధికినే.

చ. నలువచతుర్ముఖంబుల ననారతయుస్నాతులు లక్షరించిరియునే
బంటు తెలిప్రసన్నులై దఁబాయు తెపా స్త్రియుఁ దారు యురుగా

బలితెనెలుంగులమెచ్చిరటబ్రాహ్మణులందార్త్మియగంబున నగరిలోపలఁ తే
పలుతెఱంగుల శ్లోకబుద్ధివిభంగరయుసెందమిందప్పుమి నను భునే.

చ. ఇతఁడుత్రైతఁడేసురారితతిసోత్రిపురారియురామతత్త్రోన్నాం
ఘనతమలంగెలాంగనద్యవల్లసాన్వంగఁజేసి తెఱంగెఱఁగెశవా
ప్రతిరవములొంటితెరాఁటిచేమెలుపంపి నందద్విషభుగ్గాంధర్వబాతమల్
ప్రపతెటితభక్తినిష్ఠెదగెలపాయున తుందుల రాజనందనుల్.

శ్లో. పొందినిబంధపస్త్రిభుగపాశ్రమంగంబు లపూపింబి విత్తములే
గూడఁగఁబెళ్లుఁబెరఁగగా తుంగెలాటఁగఁగెలాటఁగ రాంబుగాయుభిా
భేదములైనసత్త్రియలనెక్కొని పుష్పములలా వరించుభిా
తుండ గుప్పతులందివేలు ముట్టైదరన్నగరింగెలాటుతుతే.

చ. పులలతసాంఘ్రతంబుగను విప్రులనష్పుభక్తిరంజులనే
దివ్యఁదుపశోభనంబుగను బోరటుఁజాఁ ప్రలునాజి హైతిపాలనే
విష్ణతెరాధవాగత్తుగరా శ్రీకృధనంబానరించి విప్రులు
దుషితులఁజేతురతాంవెంతి డొంక్కలభద్రు యుశాంద్రులపురినే.

ఉ. అప్పులతో శశాంకులు తాత్పర్యగిరిరొంగ్గుపాదెదులనెళ్ళయలే
జోప్పడఁబాడుమించివిబుమందరులన్నతతేగుడెంబిష్టై
యుప్పులనాంబినిగ్గువడియూడిగములకు తోపత్రితెపధినే
దప్పుతపాయుచుండెదరుతద్దిదియాలుమిగల్లతుండుపనే.

సీ. నవపల్లవాగ్ర పుష్పాగసమాసక్తి నతులితామోదంబునావలింబి
గరితాగ్రముహూర్తైక మెనసి రసామూనసుమనోవిలాసంబు చూడఁగాంచి

పద్మినీవితతసంబంధముజేసెను నిగంధబంధురతత్క్షాంతలననిమించి
శ్యామలాభిరామపుష్పసంగంబునెలకొని మంజులతానుషమనుభవించి
గీ॥ సంతతక్షితాంతసంభోగతాంతమైన। వాంతలను త్రాంతి దర్శినిగాంతిమీఱ
మలయములయానిలము ... రుడలసలీల। వస్తురంబునరనిమిటానసగ్రహాల.
ఉ॥ తోరగుబంధుజీవమున దెల్లము రాగము గుబ్జనంబుతో
సౌరభశింపుతుందమున జాతియుంగరాక్షికవేలలభయుగం
భీరరసాంద్రగుంభనలచాతలను ప్రభయుంపనష్టురిని
మారుని తూపులప్పుదరులోలలతోయలల్పుష్పలావితల్.
త॥ భ్రమరుండు రభయాజితకాంత। భ్రమరుండు నతారికకిరలుస్పాష్టితపాదా।
భ్రమరుండుపుష్పజితశరదం। భ్రమరుండు తన్నగరమేలుపాలుపుదవఝునే.
చ॥ వనకుసుమంబులందురిమివన్నియలైనెపగించుపైత్రనా
మనువలువక్షరించిదమిసూల్గానగన్లమనధవిఘుల్ల సం
ఘనలను వెంతేవై మెలగుమూరిలుకేంచగగస్త్రపాత్రులం
దనియగజేమురుమునతతదత్తురివెంతలశావిపొందితతే.
తే॥ శ్రమంతులు దమంతులు। సామంతులు రాజకార్యసంధాయకసు
ధామంతులునతులపురి। ధామంతులు గలవనైభవముననెసగున్.
క॥ అతడు వితియుక్తినవని। బాలించుమా
నాదియునీతి యమ్మనచ్చరతుగ
నతడు రిక్షణముడు పరిణయరిష్టముల్
ప్రబలయు తనివము లరులనెసగె.

క. శీతాతపవాతాదుల, చేతన్నొరులాంచదత ఋషులచేతనులధిక
ప్రీతి నాంశెదరతేఁడ, శ్వాతల పెలంగఁబు బ్రాహ్మలతులఁగ సుత్రి.
క. ఆరాజాన్వయదీపికి, క్షీరార్ణవపతికిఁ గమలవెలువునఁ గలిగెన్
శ్రీరాజ్యమిళులఁ బుత్రీశరా, తారాపతి జొన్నె తన్నవ్వెంచెఁ గమునీయరు బిసె.
క. ఇంద్రిందుముతినాముయుఁ బటుఁ తిరారా జూనం ముతనిబంధితులు వొలయన్
దడఁబడి తలఁలితుఝూరితే వడుపున వర్తిల్లినసుగుణాం ల్యాముననే.
క. నాఁటుతి నాఁటికిఁ జిలిగెవేఁధూపాతిల తంబు సిరులఁదుల కింపుము నా
పాటవఁ గప్పుంజ్ఞూరి, పొటింపఁగఁ బనదుర్వెక్ష్మీ పరిపాటి మెుగ.
క. అలువడినాయుగుణి విద్యాయి, పరిపాటి నెన్నడిగురుల సాధయుదమ్ముల్
మెరయఁగ దక్షిణాదిన్ను, పరమురతిభూపాంబరుల పారితపత్రీనే.
వ. అంతం గ్రమక్రమంబున.
సీ. నానముతింతనాననముఁ బిల కింపెఁ బాడపెంపొంచు తిళ్ళింపు బన్న
లల సంయూనముకింత డెలిపెపయ్యాటంబు తెనయూపుల తుటింత తెంపుగలిగె
జిలిబిలి పలుకులఁగలరె నింపుతముద్దు సరసోక్తిలెలనవ్వు సంఘటిల్లెఁ
బరిగాయమూతవిలతథా ప్రసక్తితెముఁబరింప పాసుపసౌకింపుతవిసులొగ్గె
వింత వింతఁగ గ్రసియు పెద్దలాదపె, రతితళుకులూపడ నిసుముంత్రత్తివృష్టిఁ
తేటలంతంత నెమ్మనఁ దెసు కల్లి, బాల్యయౌవనసంధి నప్పుద్ధ్యము ఖికి.
సీ. తొంతొకిలోముకొతబరి బురముఖ్యవితల్పి శ్యాబిరంప్రాపుంగి తరింపె
లావణ్యపతియుఁ శ్రీవిభ్రమస్ఫూర్తి తామాధికవిలాసగరిముఁ గాంచె
వనజాతలోచన వత్సజాయుగళంబు పొరగిరిశిప్రశిఖిపిఁ దలంచె

తరుణుల మెల్లంతిత తనితంబములు డంబు దాఁడ్చె యుగళ ఖపలుత్సాముల పెంపెం
బద్ధగర్వాఘనతి మెమబరి ధవళ్లి, శారదా మొదకిమురి బాన తేలరె
హారిహారి వింశబ్దాగళ్ళల యన్నషూరులు, నితలను గూడి పొంపవలయుబాను.
తే. పొంబ్రా వతోశి ఖామరి, పొలిలస్తా వనము నదిం పొందు తతినే
బాలికకుందగు విరు నర, పాలుంచు దలంపోయు మందె భార్యాయుతుస్థా.
నా సత్ప్రపట్టాముల సమాసక్తిగాంచి, త్రైద్ధి తుంద్ధి నయుమొద్దె మిత్రాబుధుండు
దైవపళము నాదన దునాస్థానము నతు, పచ్చినబహారాతరించి ఘూవల్లభుండు.
తే అడిగె ప్రసంగవశముననే, బుద్ధిమికి దుడపైన మంచి పుర మయ్యాదియొు
యొడయుండుగు రాము నెపి త్రిపురయుడరు ముదిర్పుము నితద్ధాబుర మారినే.
తే అని సాందరకము నడిగిన, బునమొంబు నిగాంచి యుచలి సౌమాజిళమ తె
ల్లను మతున్నతం బాదలనే, వినయంబున దానుఁగన్న విధు వెళ్ళుడంగానే.
తే అంబుధరగర్జరవగంభీరాక్షయు లెసంగగా నిల్లునన
య్యంబరాధి మెలవేళున, తుచ్ఛరిత ప్రీతి త్రైద్ధి తుండగు దివబుండునే.
మ సరయూతీరము నందుశోతనవపు ఖ్యాయాపరిష్కన్నని
ర్మలరాసారప యోబశీకృతనభస్సప్తాశ్వ హేంతాంరితాం
బరచారిప్రతంబాశ్రమాంబు తలితావారంబయోధ్యాపురం
బరవిందప్రియ వంశభూపులకు మస్తారమొప్పుంగదునే.
తే మనునిర్మితము దిక్తో గరి, మనురాజిలు నలతతెంపెమూదిరి యుకనే
మను క్షెంద్రునగ్గరియుంవు నెఱ
మను బనువెవనెపతుల తుమ్ముందాశతరుతే.

తే. నాలుగుపురుషార్థంబులు, నాల్గుయుగములుగానవటివారికి సరయగా
మూలంతలావె చిత్రాం, భోలవారిత్యాగియంబు పులుగ్రోలుటవే నే.

తే. చతురాస్యులచటివిప్రులు, చతురాస్యవిద్యైనేగిలువ నాలుదుగళయునే
చతురామ్నాయవిధిజ్ఞులు, చతుర్దశజగజ్జనప్రశంసార్హంతరులే.

తే. ఆబ్రహ్మాణ్యానులురా, రాజుశ్రీకృపాకాపరమ్ములు దివిజ
ప్రాజ్ఞసభాప్రసాదితులు, రాజులాస్వయులు తత్పురంబు నరాజులే.

చ. పడగలెత్తుటంటితెలాయులలయి భ్రానిలు మొత్తి తయుంటి ~~[illegible]~~ వైశ్యులే
వడుపునసెంతవట్టు వసువర్ణముల స్నిరుపద్రవంబుగాఁ
బడసిరి సత్పసంతతులఁ బాడిమెయిస్సము తూర్పిరెల్లెడన్
గడలులబాఁతసత్రములలానబ్రిరిత్తైర్థిత తెంటితిమె ష్టఁగనే.

తే. సురభూసురగురుభక్తి, స్థిరగాంబునవాంశౌర్యమునునరయగ న
ష్పురితాపలంగలశూద్రులు, వరలుదురత్రివశ్యసేవ వాటిలతగనే.

తే. వర్ణాశ్రమధర్మంబులు, నిర్ణయములు తప్పుతచటిని చెలప్రముయునే
సర్వమనోసంపత్పూరు, పూర్ణాత్మ సువిత్తియ్యలెసఁగఁ బాలెదెదరెపుడు నే.

చ. ముకలుయసౌధభాగముల మూనసు లిచ్చఁ జరింయుమూసుధా
షపురేఁగనితస్స్మఖంబుల విగితాని జాత్పు తిష్టి త్రమంబున నే
గగోతియొనరుపన్నగిలి త్రమ్ములుఁదగ్గరవాసకొ ముడి
ప్రణాయము సెందియొంటి నభిగాంగుతగ్గాపరిపూర్ణచ్ఛైత్తగునే.

ఉ. వసివకె తొంత్రిరోటు జుపవంతము లన్నగరిందు రంగము తే
నెస్సడఁగన్న మొండజ్జిపె తెవాలపిల్లలు తంగబంబులునే

వెనుగు తన్మహీప్రభుల చారవిలాసిని శతాంగసంపదయుం
వెన్నగ తేజము వీరభటులుం దెంచదు పెక్కుడుగల్గు గంభీమిన్.

సీ. గాంభీర్యగుణమున గల్లోలినీశరాజు రాజు దివ్యతిగ్మదీధితిరాజు
రూపవిలాసము నమృతాంశురాజు ధర్మాతిశయమున ధర్మరాజు
త్రిలోకఖ్యాతిమున నలరాజు కీర్తిమున ధర్మాంశుమున ధర్మరాజు
నంగసౌష్ఠవమున ననుపమరతిరాజు సత్యవాక్యమున హరిశ్చంద్రరాజు
రాజు లితరులు సరిగారరా తనికైన
వినుతిగా వింటు రెవ్వని విశదకీర్తి
రఘుగుణాంకలయశోముఖరాజలోకి
యతండు పృథ్వీపాలు నాయయోధ్యాపురంబు.

౩ తంతువసంతబులుంత సొబంతరులు లక్ష్మాంతములు నిశాంతములగు
నాంతములు లక్షితునప్పుడు తాంతుని సారయగములకింతగ నలుగిను నంతన్.

౭ అతని రూపవిభ్రమము యాతెయు యరాలుగాంచి నంతని
శ్రీతనశ్రీ నిపేశుపులంకెందమిని నసోపులయోగిద
శ్రీలకములగాంచియుండెదరుత దివ్యదిగల్లమిం జైనిన శ్రీయ
జ్ఞాతశరులండెమెములబలానసును తెంపినష్ఫలవంబునన్.

౩ పరభీరు వితులుండయ్యును, బలభీరులు శరణమెందంబాలించుదయా
పరుడై విశదయశస్తదుడై యపుత్రుడు మెప్పులు భాలించగలుగున్.

౩ నాభాగ్యసుతుండతడు మలో భాగుడు దివతావరానరాన మునకు
భోగుండుసమస్తసుగుణా, భోగుండు వినుతింపదగుతు భోగలోలునతుడున్.

మఱి యని తెల్పు నప్పుని యాంధ్రాధిపతి యత్యాశ్చర్యానిశ్చితుఁడై
వినయంబారఁగ నమ్మౌనీంద్రుని కిట్లనియె ధన్యులంబలన
దనియుం జేసిన పితృలోకసంభవ సియుద్ధాశ్రమంబులు గానక
తెన్నెను భోగంబున నమ్మహామహుని దానవంబులు కైలాసగామున్.
క. అంతట భూతలపతి గంభీరంబుగ మొదవ సైగ నగుబలుకులు నిగం
ప్రతిష్ఠ సిద్ధాంతంబున, రాత్రియుం గురుసుఖవిశేషంబు గురుశక్తిన్.
గీ. తైత్తిరీయుండు నెప్పినట్టి విధంబు నెల్ల గ్రమముగ నెఱిఁగి కనుఁగొనని కైవారికిమన్న
చిత్రముం జబభూజర్యయుత్తములు, జైత్రబాయత్రిష్ఠుభాదిచ్ఛందస్సులై.
తే. అదియు గనుగలుగ నుండెదు బదను నరిబి నట్టి సూనబారామ్ములన
మ్మురవలె నేసితలంబెను, నదియు నెట్టియాముల నెఱపి సత్యాంతంబునన్.
వ. అంతన కైలాసాంతరంగా భగసంతప్త నాళీకస్థ రగమ్మహానగాంతునందలి
పెడితిల్లురుపులనెవారయుత్తాపలంబులు గంధ, మాల్యాంబరసంభారాం
బునం బయోధర పరిలిప్త చందనంబు గళంకిత యమునందలి రత్నవలంబునను
ఘనతైత్తిరీయ సాంఖ్యాయనంబుల పాంచాలంబులం జేవి నిద్ర తెయా హోమ విహారంబు
లతు స్నిగ్ధత, తవిరుశ యవ్విదిక్షత, మత్రీయును.
సీ. శివతబెంత్రతుం జైవితెల్లు తపద్వాంబు చను దోయ నలందిన చందనంబు
తిలతంబు దిద్ధతయలితభాగంబున పొలయుతం దల్పు తనున్నదాయ
దిరాహాయంపు తపం తరాగ వియుగుల్లు నటాయ పల్లవాది విన్నాణమునతో
సరససల్లాప ముల్లరవ తేరెలుల తోడ్వార గింపతరువిరాన్నములను
విరుచిలోతుకుము తలుకుయుననళంత రత్న, సీలు బిత్తరి పల్లవ పలుకులు గన

వడెము సేయుత డాయుతె పడతెతల్లి
కాంత వలవంత బలుబింతఁ గదియునంత.

వ. శుద్ధాంతంబునసాయంబాలతయావోబాలనివారోక్షింగొంతెనిషుటొభంత
వసిఋంబియు
రంబునతుంజైలయప్పుమసెస్త్రచంద్రకాంతశిలాఫలతంబునసెక్షాల్పతలతంబున్నది పరుండియుండె

క. శుతవితకాతిభ్రమత ప్రకరంబుల మాను నిసలభుజలక్షణములు మెదతి
ప్రకటములుగఁ జైసెనజ్జా, నతుఁగక్ష్మ తెరంరిచ్చా వినంబరునంతనే.

క. డోలా తరుంతు తరముల, శోలింపఁగజైసెనప్పుడు సుదతీమణికిన
పృథ్విసహాయుక్తినుమెన్నా నైతంబును వసధరాబి నెగడుట్టనేమో.

చ. మధుండు మనోబయిమో ధునతు వరాక్షరా కెంపిసెను సంగు మండెప
విధ్వనివసించియాయుట్ట పవనిత్త్వర తెరా కిరణాదకావళో
జైన్ధ్రితవియోనికె క్షపులవర్నుఁడుమందసలిలరతుష్కుతో
రధముపనిత్తితుండిసపురప్రాభుతన్వతిసెంచెనాతఁడు నే.

వ. ఇవివిధంబున నవ్వనితాంగలందురాచున్నదిబంధుమ ధుంపమన్నుధరుతెపిత
కారికాసుధాకరమల యసమార తాపంబులనుద్దీపించియామోజనంబులపాం
లంభనంబానరుపం బెడంగి త్రమంబునసిల్లనిది.

క. విషమాంబక నిన్ను దుపంగ, విషమాంబుతుఁ బెరఁడు లేడె విప్పులవిడినే
విషమశరంబులవీయుని, మిరతో చననేయుటుట్టుగుమెలానితునే.

చ. నెలఁతలనేఁచెదవిసుచు నీలగళుండురలంబిచున్నమో
నెలతలఁదాల్చియుండియును నిత్తురవృత్తిపదంబుచేతని
నిలఁగుదుర్చి చితాబాములెసమెడగనసెలబెన్నిక్తినయో

ఘలకుసముంతుకళ్లేదామెనూతెసము జ్జివిలధ్యశ్శమొన్నెగనే.

చ. తెలియఁ హేరాలముంకసుని సేతకులా ఈనె డెందియ సేతనెరాలం గావ్రనే
ఘలయుసమీరదినిమ్ననరా మండవమ్రుంగునలంవఁజాగ్రమను
నిలుతడతేని నిప్పిగులనేర్చునఁ బట్టు నదుశ్శామూర్తిదై
తులఁగుము జాలనేక్షమనిఁ దూఁచినిస్థలంపుండవోవయినే.

చ. ల్రార్ఘి క్షితప్రాణితానుకరి జూవళ్లవాంసములాగమెగలే
యళితచనేఁచు ఉల్లఘనెయంగన దిరావాదతీలనిత్వానినే
గలిగినపృవృత్తేనలుసుచుంబునఁగ్రొత్తిమిసుల్లుతుప్లై వెు
ల్లొలముల నా[illegible]ంచివినిరాయనడల్లని యభ్యానించియునే.

చ. సురభితలుంచునిస్సుమదిసుందరినమ్మినభీష్మసత్వలో
త్సరములఁ గూర్చుతంచు వెతదాశ్రిదతెలతుభుందయావయునే
జారిఁజారినిన్నదంపఁదముంధగబొదఁగమున్న దిత్తలో
దరినింతెనేచఁజూతువనితాళ్వధరాకితులు గల్లనే.

చ. త్రవిజయాలయ లమ్మనిరాజులమలయూనిలునింద్యలసంతుధూరియ
శవనితయుదేవనిందనము వశ్వాలుపాతనేమంచునెంచివం
దనము లానన్నియంత్రమసుధావరనందనతుంబుడంని దె
యున్నరిశి తిరాపచారముల నంగజుతాపమువిశ్వనేర్చునసే.

సీ. పుష్పారు బొక్కకిఁబూసెజ్జుగూర్చిరి పుష్పాల విలుతుని పూబుసేసి
ఘలయుబూగంధికేసులయుజాంబలఁదిరములయూరిలునకు నత్సరించి
మధురమ్లిరా తెలుమఘ ధారఁజాలికిరిమధునతూర్పుగాత నేమమునఁ జలిపి

వేంగుతెరానసతునుతాము నెరవెలతెంబు తెగగుతెరువనుమ్మొన్నెలుడిరినుటు
మారుమలయానిలతుమూరుముభూని విభుని
వేంజిరెంని యుండుము కేగాలిరాశిరపులు
తెల్లిదాయల్లాత భరంబు డెల్ల జేయ
సతియులందఱు శిశిరోపహారవిధులు.

ఉ. ఆశిశిరోపహారములనా పరితాపముదీఱనాడ
క్షేశలతసరాజుగాసిలులు తెల్పడగాజ్లినెవ్వెలు తల్లడు
ద్దేశములు తత్షులతలుతలదివ్వినచందమెండ త్రావిత్రితో
గాశిలమెుల్పుడెల్పిరధితత్త్వవరవేగితవియసద్మతునే.

క. తెలివిదిసనవ్వానితామూని యెలజ్వాయముప్పుంగుమూరిశేరాత్తవెతల్
గలిగెగదాయనివగరు మును జెలువునితెడ శీతతముతశౌరవినతచ్చు.

చ. చరినిలుతింగనుంఖునియుతంపునుగెల్లవిడా బెరట్టియ
ఘురమునితంబినిందుటలవ్వైనిడితోగిలుప్రజ్ఞపట్టైమెం
పరషిరుహాక్షిణిమెుగమొసంగమిరేమితతంబుభీక్షమె
త్రైరసియులెల్లపెయుసుచుగాంతయునప్లుడుగంబ్రయుంబునన్.

క. మొగమెత్తితశుతూజెప్టు మగరాతప్పులమెవెలయులమటుగనెంతే
సొంగ్నైవతలికిమరాపుల మగనింగనిపవైనిల్లుమంబులఫ్ఫరితిన్.

గీ. ప్రోణాయతమునబుతాంప్రాణామయున యుండమతిడెందమునుభరాధీశునందు
జెండెగందర్పునుమశరఖ్యాంధములతు
నేకమయ్యెనుదాదననవ్వలమె వెగులు.

చ. శ్రీనవభూనాథుండాత్మఖ్యాతికై నవేత్రతైవివరంపనెళ్ళురిం
గని వగంప్రారావల్లభ నుగ నెగ్గనిపల్లైనిలుల్లురాళిగా
మిన్నిమునబాలి నాయురకి కవేంద్రపరాత్రముకావియయ్యజా
వనివేభుమెళి వల్లభుండ వశ్యముతాంగలందూరజిల్లము.

తే. బాయిలంతుసవియంవరమిందే బాలటింపు సరుస్త్రభూపుల భర్త తివటతే
పాయలుగంధికినాసితి, బాటితివచ్చైదరుగాగలునవిగలునన.

తే. అవిరయూళ్ళిం బవల్లభ, ననురాగ మిల్లలయుగాంక్షిందయాగాతిరివే
గిరిగాళ్ళి శృంగ్నాములని, ల్లమదీరిబిచ్చసభ కిలావరుండంతన.

వ. ఇవ్విధమున తత్ప్రకారంబున మరలయు సింహాసనాధిష్ఠితుండై మంత్రిసామం
తపురోహితాది ద్విజనందనాదిప్రముఖుల నఖిలసౌరాజితేనితరంబు
లుగులువంగులును దిప్రసంగవశంబున నందుమీతిస్వయంవరముగా
తనివంబునతుసాహాకాలుబోరంబున నగరంబునతుర ష్పిందుల్ తుందలం
పుగలుగలట దెలుప నెల్లరులు మల్లంబులం బారలునానం దంబుతెల్లివి
రసినతారంగునసానసంబులు వలసిల్ల నె లింగి మంత్రివరులుతరంబుల
మొండ్రి శరంబులం జేర్చి యెూభూవల్లభా మారానతిచ్చినపండంబుమా
డెందంబుల తువించెనరింపె ననపల్లితదనుమతంబున సకలదేశం
బులతుంబాలుంబునివెన.

క. చతురంబు నిధిపరీత
క్షితినాథులువిని ముదంబు సెందివలపులా
నతిశయిలంగ్రుద్ధిశేరిక, పతిశపనే మిరయనాసపడి రింతే విన.

ఆశ్వాసాంత పద్యములు:-

మ. తనతేజ్యోదరధీరధీర జనతాంతాం జ్యోతితాఖ్య ప్రదా
వనివాసాదరసారసారసహితాంతానక్షు ప్రతాపావిభీ
తనతాదేవ ఘనాకారవారణాహాయిబాదంబ ద్రుధానూనవై
స్వనితాయాంబు విహారహారహారతాం ధారకైర్యస్త్రైరా.

మాలిని:- మనసిజనిభమూర్తీ మాన్యధర్మానువర్తీ
పనితసుగుణజాలా భాసురస్వర్ణచేలా
వనరుహగళనేత్రా వర్ధితానందపాత్రా
ధనమునితతవంద్యా ధారుణీసాధువంద్యా.

మానిగసాని తరళము:- పరిపూర్ణసుధాకరభవ్యముఖా
కరభూషణకాంతితతద్విముఖా
పరిపంథిసుమారుతభవ్యఖగా
దురితాదివిపదాబుధిరథసాలగా!

గద్య: ఇది శ్రీమద్ఘనతా మహేశ్వర ప్రసాద సమాసాదిత కవితా విద్యోతక
షడ్భాషాద్రావిడ భవ్య మాదవ తత్వవిద్యా విద్యా ఛిరాముఖుండగు
శ్రీమద్గంగాపురాధీశ సీతారామస్వామి సహాయంబున శ్రీమన్మంతుల
బ్రహ్మాది కవి సార్వభౌమ ప్రణీతంబైనయుందు మతిపరిపా
టియుంబు మహాప్రబంధంబునందు

...శ్వాసము.

శ్రీ

ఇందుమతీపరిణయము.

ద్వితీయాశ్వాసము:

పంతుల బ్రహ్మాదేవకవిసార్వభౌమ ప్రణీతము.

శ్రీపార్వతీపురీవర
భూపాలక వంశవార్ధి పూర్ణహిమకరా
చాపకళా ద్రోణచరిత వి
ద్యాపరిణతాగ్రగణ్య ధనంజయ నృపాలమణీ!

గీ॥ వర్ధిలంపుమి వివిధముల నఖిల సృష్టులు, భూజాత నాళ్వయంవర ముస తునేగ
గడంగిరయు నెవడు మధుండు సాక్షాత్ప్రణుతింపె, సురభి తేజులయి తుసు మూడ్తి భాతెసంగ.

సీ॥ యిల్లెడ లిగురించెనల్లెతల్లొన్నెడం బల్లపుల్లంబులు గట్టినల్లు
తోరణంబులు నిండ సొమ్ములుగనిం చెన్నిమధుసక్తిజు నితరూవరాంఖలీల
ననిచెను సొన్నిచిలుల్లుసులతల్లు తెన్నిపిలలు వలు మెల్లగుసుంగులొడిన ల్లు
తాచెను సొన్ని రాజ ఉతారయులంతయు తేళులు బన్నులనలల్లొల్లినల్లు
జిలితెను మరంద ములు గొనిన్నియ లరుదిపె
లలసవలన విషుష్ణెషతలనవలన
గలిగెనని తాంత ఘుర్ణాంబు తిరని తలనగ
శుతపితాశ్రితులంబు యితుని తత నెందు.

సీ॥ అర్ధసంగసితనవాంతురమ్ములు సారె గొరితలతునగునుగొరిలంబు
సామునెత్రోలగమున్న సామపుష్పరసంబు మధుతరికిష్టుమటు ఘుతరంబు

సగము మెత్తఁగనున్న సగము ఫలాంశంబు తెలికి మెసఁగెను గొరవెలమి
సొంపారు తూఁడు హంసము వాంఛితో వెసఁగెను బంధూకపుష్పంబున సంగ్రహించె.
మాధవాజ్ఞను మీఱు సముఖ్యతే వెలు? మఱియు నానావిధ విపులమండలంబు
తెంబు గృహములయందు శత్రులనె సంగ చిత్రలతా భంగిసు వెలసె తైలు ఫణాబె.

సీ. తెక్క భూరుహవితతి లింగక్లాంతారణములు వనలక్ష్మి కెంతయు వశోఁ జెసెఁ
కింశుకములు కుశలములే కొరమాఁదాని యుద్ధమంద్రాస్త్రముల తిలసంతరించె
మల్లికాముకుశలములే మఱుదేవ విజ్జాతుల తెఱుఁగు రత్నాల తళ్కులుకుల మించె
మాకంద ఫలములు మధురపు వెల్లవగని మాపు తుమ్మల కుముదముల తెమలుగాంచె
క్రొత్త వాసంత వేళ ధరాధిపతులు
చని తిలకపు సుమత్తుల్లి సమ్మదముచే
తైలవము మీఱఁగుండిన వరత సూఁబ
గాన్నెనెడి పోద్రమనములఁ గడయుతొనఁగ.

ఉ. క్రొంత్తతుమును బ్బౌజ వసుధాధిపుఁడంపిన గజ్జ మెనియు
త్ర్యంత్రముడంబు తూని నతులాన్వయ భూవరు రాజధానిదావ్
కాంతి తపోఘనజేర ఫణివారుల పోగమ తెల్లు నంత్రత
సొవంతము త్రూవ సిద్ధముని సంయుత తుఁద్దియబు భూమిభర్త్రయునే.

కం. ఎదురుగా నాగపదముల తెరగిలినయ, గరళఁ బోడ్కిబయ ఖ్యాది తంజొసంకి
యంతగజ్జన తలవ సిద్ధాదిమునుల, తెజ్జ పెరంబు లొసఁగి యనంతరంబు.

తే. ఆమ్నానులయనుమతి చి, వ్యాప్తు గుసింహాసనము నలసి యుంచి యథా
ర్హాంశ్ములగు సోనసమ్ములు, సమ్మతానుండ నియమించె సామాజితులనే.

చ. పలికెనియుల్లసత్పులకపాళిను, దారశమొప్పగప్పఁ దోఁ
మొలుతనిసాభగత్తంబడిగి తొలఁ పువేడ్రునింపఁ జేసియో
యలఘురరిత్రతావతేశుభాగరునంబు తలెవాఘ్నఁ జేసినన్
దెలుపుము నీయభిప్రేతము దీక్షిదనెయ్యదియైన తెచ్చినన్.

తే. అనినివినయంబున నడిగిన, జనపాలునిగాంచి గర్గసంయమి పలికెన్
ఘనగర్గాగంభీర, ధ్వనినిష్ఠనిపథ్యునెల్ల సంతసిలంగన్.

ఉ. జేబులజూప్పవంశతలశీతదధిచంద్రవిదగ్ధరాజుతే
నాంసిజునరత్నశింధులదులితయాత్మతనూజుసవ్యయుంపరంబునం
దేజునవాఘృతహాళ్లవరియొంచుసుయాత్రనికొండలంపుసన్
రాఘులతెల్లఁ జాలుఁగజునంబులనెల్లెడంబుసఖ్యతిన్.

తే. పనివెననుధవత్తునిధి, తెనువయమొనరించియుటతుసరుపేవలయున్
జననాథయొత్తవిశేషము, వినిపింపెదముంతనయమునవినుమనజ్ఞాడున్.

అనవత్త
చ. మునివిర్భరునిప్రహాష్ణనిలయంబునతునివాసయంబుతొడఁబో
డెగ్ని [illegible] యర్హాపికములఁ గోరితరరితెలెత్తగాజుచుం
డినత్త [illegible] సానతిమ్మానినెమ్మినతండునుబల్లినింపుగా
జనవరుఁ గాంచియుందుముతాపశిదనాలుఁగదెప్పినిగతిన్.

తే. నరనాథయిందుమతితో
పరిణారిజగంబులోనెవటపెదరయున్
మరునారితబరికైనన్
పరిగాదనవస్తువిసుముపెంతల్పాముగాన్.

క. ఇరులొప్పెలుపురాసాఁ బరులొప్పె యొత్తుయుగగాఁ బంభరములు తనే
గురులొక్కెత్తాలములకు గురులొంకెలొజ్జలుల తుంగుఱులు దలంపన్.

చ. స్మితరుచి నిక్కిలెఁ బుద్దియు శీతముయూఁబ నముగ్రబింబియూ
యుతనయనా వధిరత్న నవాంబుజరుకాంబు కవాలధారధ
ల్లతతుఁయు దీప్తితమ్మితి సుకేళిదర్పరాప్మినయు బ్భుగ
త్రీతియూనిదానికెమ్మొగవయుతోఁపతు సొంటిపదార్థయుఁ న్నదే.

చ. శశిశిరరామ్యులు న్నరుని రాతిర్భరమ్యులు త్రోమ్యల్గులు సే
విశదసమూబిశత్రములు వెన్నెలప్లుల్లుబంబరేఖ ములే
శశివదనాచ తప్తకిత చారువిశాలవిలోలవిస్ఫుర
న్నిశిత నిరీక్షణాద్భూతికినిక్షమసేరయు నర్పణాఁదగున్.

త. ఘనశరం నాం తరముక్తా, శైలములా వాగపూతి బందుం పాళ్ళలాలలసా
తులముకోన్నిశ్శల శదనా, వాశులాన నవ మత్తు గెలువ వెస్సనయుడులా.

త. వాతెర మధురిమ, దెలుపఁగ నాతర మాదేద్రి గ్రిట్లాశిన నెమ్మవు
[illegible] తమాగు నేమృత మధురిమ, ఘాతల పెరుపబూతయూరములనఁ గోవరయున్.

క. నానావిధపౌరజ్యా జన్మనముసు తెల్లదానిచాయయుఁ గలయ
బ్బానవనాసితతొందులు బూనతచంపకము సూవు పూవు నావడుసే.

సీ. రతిమనయులావణ్యరసతరంగిణిచాని గవగూడియున్న జక్కవలనంగ
తావనలక్ష్మికైన భిషేకమున కింపనియు తెలుపు పొంపు కుంభములనంగ
మతిను స్మరతియు ముష్టిఘుడుమై వుతనాడు బట్టిన వెలుం బల్లు బంతులనఁగ
దనుకేపు వల్లి తెంపయు వింత చెలువొందు నాపైన పుష్పగుచ్ఛంబులనఁగ

గానయును జొంపొందమువిడనాడకుండఁ
ప్రార్థనమునర్పినదటుగాఁ బట్టెనట్టి
నిష్ఠురంధ్లన బల్మిగ నిగ్గతేసంగు
ముదితపాలిండుముద్దులమూటలగుచు.

చ. సుదతినితంబమండలము శోభలు దిన్నతసీయ యౌవనా
భ్యుదయపయఃపయోనిధి సముద్ధతి నిర్మలకాంతి లక్ష్మిప
ల్కుదలమునఁ గొల్పిబాయు లనమానముగా సుయభ్రప్రతిష్ఠసం
పదను భజించెదాఁ దరతమావిమ తారుఁగనే రితేనియున్.

ఉ. దానియెడుపురూరపున్నదలుదాని సుకోమలపుగ్గ గుబ్బలున్
దానియలంతలోసరుమునాభియుజిల్లతింపుమూర్పులున్
దానిపొడందపెమ్మెలుదానితళుక్కుమనెక్కులుబ్బముల్
దానికటాక్షమందుఁగలదాబగడతమనెఱావారాశృతిన్.

తే. అనిపలిపెడుమెనియు, మన్మనియంతర్ధానమొందమునముందిమదిన
వనితాభుగోఁదలఁపోయుదు, ఘనసాక్షుఁడు తెలుపు పునరసంరంభమునన్.

చ. పరితమసుంతృప్తింగ నిశాంతలతాఁడిల్లుత్తప పిప్పిత్తరియా
కెలుపునఁదెచ్చినట్టి పలుకుల్పుమవింతిరెరాదెఘ్రూబఘూ
తలపతిపల్లవాంబునతుదారతనించుమతోప్పియుంవరం
బలమగనంగనెగలెతె నెల్లితరద్దా విధుల్లుపంపుఁడె.

వ. అనియానతిచ్చి తెలుపుచాలించియభ్యంతరమందిరంబునకుం
బనియెనంతరంబు.

క. జనపతి యానతిఁ బొదలఁగొని మంత్రులు జానపదులు తమతమ వనగులతోన్
వినిపింప బూంథిలుఁ బంబ, బనఁబనిరావరలె రాజెఁగింప శస్త్రము గాఁగన్.
సీ. ప్రతిపలయనంబున గుటుచుతోరణంబులు నస్పృశాంక్షతాయమానములానర్థి
సమిదాజ్యతండులాపసఘోపసమూహ సర్వసంభారములఁ బాలసంఘటించి
ఘంటాపథంబునఁ గలవేదంబులు రత్నతోరణంబులు వెలయ్యఁగట్టి
తగుసుమనోహరసంతానంబు నెరనెడ జననాయకుఁడు ముఖ్యజనులు బత్తిచే
యుక్తరుచితయి దర్శనార్థులాగ వచ్చ
బల్లితాపత్రగానదితప్పుబలువెద్ద
గావియుండిరి పైనెరగాము వెల్ల
సర్వసన్నాహములతోనె సంగుచుండె.. వొ అంతముబునా ఉ.
తే. అరుణారుణయుతాలమ్ముగధరగొల్లతామెలుకొంబితత్సాలసమా
దరగోళ్యముల్లై మంబిన, రరగోళ్యముత్తెల్లఁ బర్వెల్లై నెరితగన్.
సీ. పద్మరాగశిలాభాసమానద్యుతులు రుగ్బింబద్యుతి నవఘటింప
నిలుల భాగంబున నీలయుగాఁ శక్తి నత్సుత్తారితిలతంబుఘృత్తు మునగ
చెరురంబందు శోభంగారంబు వెదవల్లితాభరణశేషములు నృత్తములు అనల్ప
శైలభూమిప్రదానబెలుపున ఉల్లసమాను ధూపములతో యాదరములు చెలంగ
సమ్మోదాస్యాంబరములు వినాద మొసగ
రత్నపుల్ ద్వారలగులు శోభామెఱుపు
గండెపండిరములు శోభగ రాజుఁ దెలుప
నాండు వెడుక నసజ్జ రాజులుండు.

సీ॥ కాంచనవప్రముల్ గోపురములు దనరియు మిసె విదల్లు తులుపెప్పారఁ జెలువ
దనరు యుపవర్ణితాఖిలదాహవస్తారణం ద్రమాగధులగ్రైరాశయులాఁగ
గల్గారి ముత్యాల తళులు తుంగ్రుల ముంచు పాండుర ఛత్రంబు లురిద విల్ల
నుభయపార్శ్వంబులనఖవలశముగ నెరుముగి దండల రాచామరములు వీవ

గీ॥ సంతపురమునకు బెడలి శెల్వీడ రురుడు, శంఖభేరీమృదంగ నిస్వనములు మిగుల
విప్రులాశీర్వదింప నెవ్విభుఁడ యుండు, కడలె గుంటి నము నేగె నాతు తమున.

వ॥ మఱి యొకగుంగుమొగసాలం జేరుతెత్తెని.

సీ॥ లలితప్రవేశికా కలితంబు గావించి సౌద వార్త్రాఖి నింయుతి గుమ్ము
తలగము ముత్యాలపై ల్రాళ్ళలతగ్రహా భాగములనందున బాదు త్రొవిటి
చూశితావి దుత్తము శాశితా ఇరాప్యా విరా ద్రైముల వాలుయ లంగ
సెందురా రవులుం బ్రాలి పాంచల్లుగంటలు పద్మ భాగంబులబాగోగ్రి

గీ॥ దంత పెట్టిత రాంగ తేంబా సవలయు, శ్రావిరా శీత భద్రదం తావళ్ళంబు
సజ్జనయొనర్చితెన్నై నితాదియొరుకంత, తలనతలరాజు మగశపసిద్ధాన యుసరు.

గీ॥ అల్లులా బోరణాన త్తప్పైన తనదు, భద్రదంతావళంబు మోచేవలుగదెన్నె.
జనియెనుదవాత్మసంగత స్వామియుక్తి, బురము వెలువడి వైభవస్ఫురణ మెఱయ.

చ॥ చరచర మాద్దముద్యరమున భూపతుల సేనగూరఘల్ల్యు దం
చెరయుఁగ నిష్ఠురతాతలకు ల్లసుజేరి యప్రత్యుప్పటం
దనరుము పతాశితలందవివెయి యిన్నిలనె మయుంగ్రముం
మునవలపౌశ్రీగాంచెముదశోభన శర్వదయైన సర్వదనే.

క. తూలలక్ష్ములమపకౌత్సాక్షి, బాలలక్ష్ములపరవపైన్యాసంయుక్తుండై
క్ష్మాలలనుండుంపనత్త్రాత్రి నెళ్లోసబివ్రుంటలతైనెల్లో శ్రీశరకోక్.

ఉ. దర్శదభూరిచిత్రము ధనంజయురా జులలాలు గాంచితే
చిత్రిణావసరస్వలికనేతమునోతనిరాజరాంసమలే
పేర్మిని నారదీర్ఘము పేరనుతింపుచుమన్మదనిధ్గృతే
కేర్మముసూపులందరయునింపెడితారవిగూయుచుట్టెదనే.

మ. అని నెళ్లోసబివుంటపల్లనగి యతాంసా భద్రదంతావళ్లో
ద్భుతశంతంగనితున్నరిగూయుల బయుహ్వమాయుచ్ఛిన్నబుమ్లదప్పునే
తనుగబ్బాల్నంపుష్ఫుల్లాకాల్లరకోనాతాంచ్చోగతాళిపుల్గాల
ధవళిమ్మూయుంగననూనగాబమునసాత్వంబొచ్చెభేతెంబాగినే.

ఉ. అత్యతిసున్నవన్నగబుముమృత్తవిశీలవాారింబరింబరా
జోత్రేముసేనాంగచికిసుయ్యూరాగబాయుల్లలంగిలో
నత్రలవాలుగా బెనుభవ్యోత్తరముల్గ్రత్నిసాదిచయాధ్భుతముల్
దైత్తరమందెనిఖల్లనిబారంబతాసంతులమచ్చుగ్రుత్తునన్.

ఉ. అంతనృపాలతుందువికి శాపాలింగుంధభేతిపులనులపవ
ద్భంతియలనద్భుతంబుగ ముదాంశుకరాలమునుబ్బుగింబబల్
వింతవెలుగువెలుంగగని విరులరేరిలనుబాచ్చిన్ప్పభూ
పాంతముని బాలబాలసుమతెషితపుష్టిని మాఖసోయుమనే.

(4) మా. పె. ౩౧

తే. నన్నుమతంగబిల్లబుమనియున్నియమిళిగాదెబదునమునయుమోదం
మనిరితమునగాపమని పనింబుగునమున్ దెరపెంబరమునవారా.

శ్రీ: మా. పే. 30.

శ. దరి విలసితంబు లనియెంచు, వశనాయతవేతాళినుమహాయపదానం

బెట్టి గెంతుముఖములతోంగూడి, పరిసరమునసాదపటంగములందన్.

గీ. స్థానములరత్యాయును గంధర్వపతికి,

సాత్త్వికయుండు ప్రాయంపదుండు తంత్రునన్యు

గోపములు తెనెమనదావతకెలంపళకే

గంటినా మొంత్తిరియూ ప్రవనికరయుప్రావలన.

తే. రావునంబ్రత్యుపతారవముగా చింపెద స్త్రీయుతున్నగాప్రమునింగా

స్థావింపతితదిశ్శ్వయుత్రత్రీపితథరమెసంగ మెనుము ధీరవిహారా.

క. సమ్మానం స్వామినైన, నమ్మనిహారియాప్రమాదమున రవి జయమున్

ప్రముఖమున జైమునుబ్రహ్మయోగమ్ము పసంపారముమ ప్రాప్తిరయుండగాన్.

క. అనవరుడానారియు, మ్మనుపలముగొని యతుండయు విమలరాహా

రినుల స్వరగనమొనర్చి, వినయంబున నతని వలన విస్పష్టముగాన్.

సీ. అలవర్గమాత్రంబులనభ్యసించె, నిట్లు గంధర్వపతి కెరుకొంగవరునతు

గలిగె సఖ్యంబు దైవయోగంబు చేత, నంతమునృపాలుడిట్లు సంతసమున.

మ. ఘనవిద్యోన్నతి ధారణంబు వెంగటికి నంపబల్లిల గంధర్వుఁడు

తవనమా ప్రాప్తమునుండటంగదవిరోవనెదాటిరా జాప్తతిన్

గని యెంచెరివిదక్షరాజపురిదప్రస్తావరాత్తప్పవో

జనితాపారరుతత్త్వరింపప్రతినాసంయుక్తిప్రైగ్రహ్మనన్.

ఉ. తాంబిప్రియోపతంత్రవారిరక్షించియుంపనెల్లంగవిడ్డలో

మెంథవిదక్షధూపతయవెయుగురాండెదురేగెసత్త్రియా

జ్వాలంబితుఁ జేసి యీనవుల సముద్ధతిఁ బెండ్లి నిశ్చయమున్నెడం
బంచశరోపమాన నృపు బౌరవిభూతులు గాంచి రీగతిన్.

ఉ. కాంతియుతప్రవర్తన వినప్రియవంశముగాంచు చిత్ర్య
మాంత్రికయజ్ఞయూపముల కాంచు దశాయుత్వేయవంగ చేతగు
సూత్రతదు తులవత్తై తరపయోజయుగంబున నవింబత్తైయ
బ్బాత్రశరుండు నానవిలువన్నణి మాలపథంబు చెంతతుల్.

చ. ఇతనితుమా రవన్నెఁగల శౌభమురాయపయోధరంబులం
డితలనుమించననులఁ ద యొన్నెలు బూదు తకింతు రాజ్యాల
క్ష్మకిన ముజరాజ పొకనఖ దేతము సేయఁగఁదెష్ఠి రాష్ట్రతో
మతులకమేంటేస్సరాజ్యనసుమా ద్దిరయంబున నారియంగంబునన్.

వ. తడిసిన ఘల్లులవనితా మనోనేత్ర్యయినంటు వస్త్రైన
యెప్పోడయనిగాంచనుస్సడలసోకు పిలుందు పాపగాను గుజ్జలం
దడబడి సన్నెపున్నాముయులు తాంసుఖపింపుబుఃఁ [illegible] త్రాండైన
కన్నుమసియుండఁ గంతరాజ్ఞలంబులు గొలునసుండి జాతుఁణన్.

చ. తెలితనమోయులారొసుతల దిరిచిత్నాల పొస్తరంబుఁగి
ల్లాలుపతేతాలు చూపులు వెలుంగ సుమాంబతుఁదొయనల్లగ
లవలసిరి తెల్లదామరల కైవరిమల్లసమాజుతీరుదన్
మలయము గంధవస్త్రైనృపతాశిగను నొంచ సమ్మదంబునన్.

ఉ. పుష్పలగుచ్ఛ యొగ్యమును మనస్సయలం ద్వతత్సామాష్యం
డ ద్విరయంచు మెచ్చు దగునందము పొంగువడంగ వచ్చెనా

ప్రౌఢతెలంగపురాంతము పొల్పుగ నుంచుకొను నవస్త్రీ రంభతో
ను ద్దియు నటింగ వాణ్ణి ములయొద్దిక వట్టెన రింపనం దయితే.

చ. గరితయు తరుణాంగి శశి తం చేశా నటాపుర కింకిణీ రవ
స్ఫురణ బతేగని తాతలితే సుధా న మురందర సాంద్ర బంధుర
పరిచితగాన శైలరతి కేబా తిలంజేయుగ బాళ్ళమానవు
నృవర ప్రతిసారవ భాషము గనంబు సుదింప సియ్యాంశ పుబ్బడనే.

ఉ. బాలయు తర్వుత్పన్నవర పొలుగ నుంగొని మన్నధారి సే
బాలపథంబు చెంత మగ బాలవినిర్మిత సాలఖంచితా
వేల నెసంగి ప్రాసుపడి వెముబు పిల్చిన బల్లతుండి నం
గేలియు మొనర్చు రింతయును గ్రావల నిల్పి రసోచితంబుగన్.

ఉ. ప్రౌఢయు తర్వుత్పన్నయు బరాజు మెచ్చురు మగాంబి నెల్పుదినే
గాఢము సోబరాగ మెసగజ్ఞయు గజ్ఞిన సాత్త్వితంబుదా
గూఢము జేసె నెన్నెలల తుండెలయంబు రతుండు దర్పరా
రూఢను గాలిమాధురిం గరంగగ జేసిత బయు చిత్రవము వే.

చ. ముదమలియు తార్వన్నయు సమాన రేఖల సమానునాత్తనిం
గడియుగ జేర్పు త్తియరంగుడగనుంగొను [illegible] మాత్ర మెచ్చె ని
యుదము నట్లింగ నన స్థిర స్థైనను వల్పు తున్నె యు
ష్టి దబు తు జ్ఞాబు వేర్పుగను వేదగునంచు సమాదరంబు నన్.

ఉ. నానయు రాగము పున్నమతనా ల్పోయెను భుమనంబు లొగ్గన
జ్ఞానవయోరుగాం చెనతిసార్గ పలాపెతి నద్ధరా ల త్తినే,

వినవిలాసమాశతను వెండెనరాగనలుంగుమెచ్చియా
లోనవత్రివమోయులవలాత మెయవరవుగ మోతులవంచుచున్.

ఉ. సాగరతంబుపొంబలంగనాగరతాముతిల్లుకస్తిలో
రాగములుగుల్లగన్నినితరంబునలాఖలు మల్లిరిల్లుతో
భాగునిమాళిభాజుసుతభావవిహారమునొబాత్సవంబునల్
వీగతిసేసఁద్రాలుగదియుంచునలుంపొజితింపున్ధైవడిన్.

తే. ఈ[illegible]మండంబరతాం, తాలోలుఁదుగామవిశ్వతిదాధ్రినవియుబు
క్ష్మోలలనునల్లుతుండిన, పాంలుఁడు దూఢ్మిగిరయభరనద్యుంధ్రై.

చ. తనదగురాజునంటచను దాపవవంశ్యునకిచ్చ నర్పగాం
జానరిరయుండె నాలుగాతునిలాబునతండు దనాధ్యుడైవడిన్
గనివిలసిల్లినంతనదిలారబుదంబురుదించివత్తుడై
యునుమతిగాంచితోడ్పునిరయంబున నర్ధంగాలనేర్పుటంచుచున్.

చ. మురరిపుయభద్రతుంభములనుద్దినదావరసమ్మెపదులన్
బ్రహ్మతరమంజెలంగునెంతభక్తుమయోన్నతసౌధమంచదా
మృగతితులరాజ్యమోళిసమూచమువంతుచరంగ భాగ్యమున్
గగాదత్తుమోలుగట్టి తదంతనివడియుంచియనంతరంబునన్.

ఉ. ఆయుబు ఘామిభర్తసమయాభ్యవిధానముల్లెల్లఁదిక్కుదా
సాయుడసెప్పఁ జెరివాలదయాదిగతత్రిభక్తిశేంద్రన
న్నాయతతీలుడౌలునువాయుంవరసంగతుమైనరాములన్
రేయుఁదలంచుచున్నదూరతతెంబారాగతనిద్రవాటువన్.

శ్రీ బహువిధ ఫల ఫల ప్రీతులగ ప్రాణ్నిపుల్రు, తత్త్వముల యద్యా పత్రితులాగ ధగనాబంబు
సరస సంగీత భంగీరస సంభాసంగ, నిరతరంజిత చేయు కీర్తి విరిపంప శ్రీ ఖురము గ.
ఘ నినద గాంభీర్యము నెరయు భాస్వదుదార నింభావిభావ బ్యావిలాగ
తన ధర్మాత్మ స్వయం ధరావసథ గంగ ధ్వజ ప్రతిష్ఠితుని
ఘనమంగళ వ్యాప్తి నిత్యాకాశ సత్వ ధరణి తాం తాబ్రాధులారసా
ఘనవిమల సత్కీర్తి సుందరాకృతి భవద్వంశ గ్రంథ ఘంటాడంబరుని.
శ్రీ రఘువిసంగతి నల నెరి తారంబులు దొరలి, పాడె మొంతాత నేయు నలశ ధూళి ఖురళి మనస
గ్లానిని ప్రస్రావంపత్యాత లహము దుర్ఘటిత శైతి వర్ణితా గాంచె నిలర్షి
3 చంద్రమండలము అండరిసంగమునందు, యామినీభోగి నిముషోలా తర ఉన్న
గలయగాం భానయుండ ముల్లగరుదు, దొరితి ంగన నాంగ్రంతె నూరుచయంబు.
3 పక్షి విక్షేపము నరింబ తోడయలగలి, ధరణో పై విచిత్ర రతతులతెల్ల
చరణాలంకలాత్త్తితము గదెల్లు, త్రమమున ప్రబంధి గాదుర్గలు లలు గరాపె.
4 అంబుజ తోయి తోరణ విత త్రి బ్రాహ్మ త్రుర మిష్ట సంధపా
కోంబ దలింప నారు యజ్ఞకీలముల హలము సెన్న సారె ఛి
శ్రీంబుగ గూఢ క్రియ పెఘని బుధశ్శ్రీలు నందన నెప్పి రంగ్రయా
డంబర ఖుందవియగు గారంత రాంబనంబా చెప్పి సంగిడి నే..
3. తురితిలుదొగ పెడరాత్యుని దశ్లత శశిరు నిమగు నబయ పత్రాతవి ధమున నే
గల ఘోర ఘారుల లాస్తము గలర రతుల రత్యంతము లతలల యులన నే.
ద అల్ల దైవోనాములన్ గవన యబ్బాలు రంభర దివ్యధూళి ధ
మ్మిల్ల మునందు పారమునోడు రశీ ంబుర మూయనంగనా

మాన్యత జాంఛల్యంబుగగ సొంపుగ నుండి భవమూర్తిత్రాపాంత్రిన

దేవదానవ దివ్యాంబరులు బడు, బుధరూ ఢికననాగనంబడెనే.

త. శతపత్రవాసన పున్నాగ, శతికిన్నగ్గోయిబావాలు గము గులతుచిచ

శ్రితగంధలతికల్ కసుగొని, యతిశయిల బ్రహ్మాంతమారు తాంతూరంబులు.

ఉ. శ్రీగరిమం బెసంగ విలసిల్లు సపోయండర మండపంబులా

పొగసభాసిత ప్రావృద్ధి వీరరని మెయి విభాగాంబులే

రంగములైయెందుం బాయుతర [illegible] బ్రహ్మ [illegible]

గా. [illegible] దెల్లగ [illegible] జెప్పిల [illegible].

చ. తమలపులల్ల నిల్చెనిం తేం గల్గ సవాయంవరవేళ నీయుద

[illegible] సెందెనన గల్పలు పెల్పరె భాసితమాపతే

దమపులు గల్గ తుంజెలు పులప్పడు నమ్మ సుంధారార

స్త్రాము [illegible] లంబు దెల్పు గతి పారస బాంధవలంరితుం [illegible].

సీ. [illegible] రక్షితపుంపది [illegible] లగ్గి [illegible] యమునగ

[illegible] ప్రసూతాభవి [illegible] మందహాయుధరనిత్యాందమునగ

[illegible] యలము [illegible] యుత్రా గ్రముగ [illegible] వరాగమునగ

[illegible] లక్ష్మీ [illegible] విలసిల్లు పద్మాంగమురి [illegible] మునంగ

నరు [illegible] తపండ

[illegible] రత్న

తాండ [illegible] సుభ్రాతమునగ

సు [illegible] గంబుగను పట్టె నుత్తమ పెలమంగ.

తే పల్లవపుటాంతరంబుల, [illegible] [illegible] యచ్చా
సిద్ధపఱచె [illegible] [illegible] నా॥

సీ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] వెల్లఁ [illegible] నే.

క [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] వరస్థానమునను.

తే మంగళవాద్యములెల్లను, సంగ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] చెనే.

క [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible].

తే [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] నట్టులగా

ఉ అప్పుడు [illegible] [illegible] మంగళ [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] చె
[illegible] [illegible] సింపనయ్యెడనే.

ఉ ఆయెడఁ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] మగుతే

పాయక వేయునా పుష్పములపైఁ దమినన్ శరసేన ముఖ్యవనీ.
(నాలవపాదము వేరు. మూడవయన్వయము గ్రహింపదగినది)

ఉ అంతట నందిసంస్తుతుల నందుచు నర్ధశశాంక శేఖరుం
డెంతయు వేడుకన్ [illegible]
[illegible]
[illegible]

చ [illegible]
[illegible]
సతులు గమించి [illegible]
[illegible]

చ అపుడు [illegible]
[illegible]
[illegible]

చ ఉదరము [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

సీ [illegible]
[illegible]
[illegible]

త. సాంసాంద్రతమాలికాయుత శైస రవధరాంధిపతులు నళసిరభాగ బఖ్యా
భాసురతరాంగ సౌష్ఠవ, మంగ నన్నంబ్రై నలారచనాంచలములవలనే.

త. అత్రఋషి సోమకూర్మాస్యుడయి, వృత్తశ్యామతడిదయుతన్వా విపుల ప్రతిభా
యుక్త సునంద విదక్షన్యు, సౌత్తమతన్యాక తపుడెల్లె నవితతపుడూక్తినే.

మ. వనితాంతస్సునుమంగళాంతలవిభుండు క్షుప్రమాత్రేశాతా
ర్ధనిభుండై తదీశతప్రతిభు వీరాంద్రేంద్రపాందప్రబో
ధనసంప్రాప్తితమింద్రమృణ్మయనరాత్యరర్త్యడైరక్షిసం
ఘునతుండలబిక్షాదిత్రైక్షపుడనక్షత్రరక్షాశాంతియునే.

మ. ఘనలోలాంగదునింగళింగవిభులంతాబంధ్రుకుంభుస్త్రేణిం
ద్రనగాంధీశులమాలాద ప్రభుమహేంద్రస్వారసారంగసం
గిఖ్యమిత్తండితరసహనంబులడగనే ఘూర్ణిల్లుతంద్రి ప్రసూతే
వనిమేల్లాంగుమనవాక్షితార్థములచాళంగల్గునుండంగనా.

తే. అంగాధీశవరుండితడు, గణాంగ్రోతుంరంతరములు, గడుదానప
స్త్రంగులసంగునంగన, లంగిలియును ప్రభూతములంబాలించునే.

తే. గౌతమతపస్విపరిశీలు, ధ్యాతద్యోతయనా దిమునిత్రితవిభు
సాధితంత్రసరాంతవిధుడు, పేతుంకైయుంతడు మంచుపరిరంభనా.

చ. తనుమధనంబయుప్రభుగామినియుత్రలాడెశవల్లభుతో
బనితవిహారవిరవకుబ్రహ్మవిప్రతిభాసమాదరుతో
ధనదతులంగీయారతాంమదారుఖరయుంతరసంతసుందరునే
ఘనతరుగాంవితక్షారకరత్వాధుర్యధరుతంబు తంధరునే.

ఉ. ఆ తఱి నాంధ్రవతీ పురము నేలు మహేశుని జూపి సత్రవి
ఖ్యాతము శ్రీషితార్థముల వర్ష్మము సంగడి పట్టు నప్పుడా
రాతిమదప్రశంస నధుర్యంధరఘోరతరారంబు ప్రసా
రాతిశయా సుఖాతిశయ మగు గూడ ప్రతిభావధుల్ తనే.
మ. గవనా రాయగా సందనా గ్రాసరుచా [illegible] ఖండ బ్రోద్ధతారాతిమూ
వవతీ బాల విశేష తాపగవు సంధానప్రభుర [illegible] తాపర
క్రిపర [illegible] రూప విలాస గర్వితవరాంగీ సంచయా క్రాంతసం
స్తవనీయా స్ఫూర్తి మంజులాత్మ శరణ్య తేంద బంబానా.
చ. పదుపతే ప్రబోధియత సజ్జన [illegible] తవితాష్ప పాంథ ఆయున్
పుదమున్ వింధ్య తేజ నిపన తేమో పటి కిరణ్మన [illegible] ల్లుప్తిలుదున్
రుద మున నుండుటా తవికి మన్నన తె విరయు నేరసాక్షినా
సవిదళ రళద్ర గద్వారరద్రా గతి మండి తటమో తలాంవతీ.
చ. తరుణియగాధ సత్త్వ మగ భ్రుప్రభు నిశరరణ్యా పాంటతే
పురరవవ గోలంబరం త పుని ఘూరితరాధ్వర తబితాయిలా
త్రిరుచుసరంబను ప్రేపుని త్రాంరుచి భంజను సర్వ సద్గుణా
తెరువ రాంలెక్కు మఖ మగనుద్రతు గన్గులమందిరా వృతున్.
చ. తను గెలుమ మంత్రతేత యుయుగాంధర సింధు వరాంయులాధు సాం
ద్రవనిషద మధ్రుభులుప్లు రత్న బాష్పాకేతే రల్లెచు లార్ల మ తత్త్వపాం
డ్వాన పవులస్తూ [illegible] సినతురు త్రైవాంయు రుంత్రలు ఖేలు యు త్ప్రక్షితాం
దవిపతులంగయూకనరపల్లవులుత్త పశూరలాచనా.

ఉ. ఈ గతి పేరుపేరు ధరణీశుల యన్వయవృత్తనామముల్
శ్రీగరిమంబులం దెలుపఁ జెల్లు [illegible] ముకంబులకొన్ని [illegible]
వేగమ శక్తిఁ బూర్వులో [illegible] దవింపు దురారి తే [illegible]
భాగసుతుండు దన్ను యనపత్యముగాఁ గనె నయ్యనంత తనే.
చ. తనుఁగొని భూమి తన్నసు రతేన్ముత నైపడి నిక్కమేలయ్య
యన్యమున [illegible] యుండు నల యుంతి పోలయ్య [illegible]
ము నగరు నంబు [illegible] విధంబుల నన్నుంచి [illegible] రలం
గనెఁ గొన్న [illegible] ల్ల రతి రాముల నేల యని యెంచి రాత్రులనే.
క. [illegible] పతేల లతు [illegible] యువలు [illegible] తనూ
వి [illegible] దయుల్లైతాను ధన్యాత్మ [illegible] పలుదల [illegible] లే.
త. [illegible] సురదయు [illegible] మతిం [illegible] యుల్లి [illegible]
డించ [illegible] రఘుం [illegible] రాతేందు [illegible]
సీ. అఖిల లోకారాధ్యుఁ డగు [illegible] సుతుఁడైన [illegible] యనఘనగరు
[illegible] యజ్ఞాది [illegible] ధీశుఁడయ్యె
గంధి [illegible] గాంబుగా [illegible] దేవగణి [illegible] యయ్యె
[illegible] రత్న [illegible] కుఁడై [illegible] తెలుపెం [illegible]
[illegible] రఘు [illegible] తతోం [illegible]
[illegible] రాజ [illegible]
తా [illegible] రంబుం [illegible] ధా [illegible] రంబు.

క సరయూతరంగలీలా పరిచితమగుచుం దొరయులు పాయక గ్రాలయున్
స్మరకేళిలాలిదాఘము వదలయింపుము బాలు యూ దివాకరవంశ్యున్.

త ఇంద్రునకు శచియు లక్ష్మియు, ఉపేంద్రునకు స్వాహావతియు హోతకును కూ
మౌంద్రునకును ప్రియా రోహిణికి, చంద్రునకును రూపమైన భార్యలు లగుచున్.

క అమరావతీసౌత్సవ హోదయు యమునాగమతీ ఉపవనంగనలును
వనవల్లరులుంచెలు బన్నా, వనతానన యాగురుమొదమగాంబాశలగన్.

చ అనిపరిపానపూరవాతము గ్రాంగసుగంధ మృదూత్రిపా తున్
వనరుహగంధి యొనర్పుని వంతతుకె గుదమున్నరత్తలా
చనసరసము పుష్పప్రసూనపు గిన నింగి తావిద ఖన్నగు
యున్నన నఖూతవొంద్రుగ్ర మందున కాంచుగ వైవనింపుగాన్.

తే తరియుంచెనందుమతి యు, త్రరగతి తలు స్వాయంవరాగత శిరధరత్రీ
వరులవరించెనపత్రప, వరియించెను హాలలక్ష్మి వైదర్భి శుభన్.

చ మొరసె మద్దెల దుందుభులు మొత్తురమున్ను మదారగానయుల్
గురిసెను గల్పతప్రసవ తెమంటు నిరింపులు వెన్నెలాడిరా
తరళిత మహోత్సవం బుత్రధ క్రైతె శితెరా బుతు మూరి వాన్వయు
రసముయు మనంగతిగ వైభవము బన్నవలపై యొసంగగాన్.

సీ. అంగవంగతెళింగ సౌరాష్ట్ర లాట పతులు
మగధ మైథిలులు మాళవ ముండలేశు
బాంధవులగా నవాక్ష సంచరితులైరి
డెందములు గుందె బరరాజబృందములకు.

చ. రవియుదయించునంతఁ గవిపుంగవరంజన రత్నమెప్పియుండగా
ద్భవ రసాపతి ప్రాప్తతిమానలోనగా ద్యుతి విరాయుదస్ఫురా
త్పన్నమునఁ దంతరాయయము నెసంగతమ త్సరమెందియున్నత్
ప్రపగాము లుంచు ఖేలాకిశరంబులలైగని తాంత్రదీవత్తన.

ఉ. అంతనసద్భావమూపయుతసాత్త్వబుద్ధిరాద్యైని భూషబుద్ధారుణా
రాంతముడు తుండిసంబునసమంచ విమ్మాతి దర్శిల్పవద్భుత
శ్లోకాంతరముల్ద్విమిం గడబయింతఫ్ గుణంబున నింతయెన్నిసా
ధాంతరమందునయ్యమ ధరాధిపతి స్వీడియుంచెనింపుగాన్.

—ఆశ్వాసాంతము—

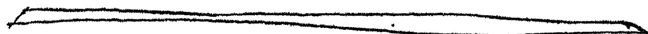
—: పుష్పమాలికా బంధము:—

క. వరనరవరహారకరవర, సురధరధీరస్ఫురపురఖసుందరరత్నరవి
రరసాదరపురహారద, శరరాగసారమరా సారసరసరమాద్యా.

మ. నళినాక్షి సురదాయమానగుళికానంతమ్మధామోల్లస
త్కళలశైలాలమగండగండతరారిస్త్రీపూర్ణరాగోజ్వలన
త్రిలలాయదివిరదాక్షపాదవ్యాగయూధస్థాయదానాళిపటే
శిలసత్త్రాణబలతయూనిరాద్రిరసరాళిపాంళితేజోనిధీ.

పృథ్వీవృత్తము:— తులారతరతారరాతులలింగదివదసంపూర్ణా
తులారవరమారలనవిధులలసూనుధారమల్లా
తవదుర్దవిబుధమారాశా హృల్లధరాధిరమూరాశా
రలుభాంతమానసగుణస్వరదళర్మమూర్ఛానిధీ.

గద్యము. ఇది శ్రీమదుమామహేశ్వర
ప్రసాదసమాసాదితవాక్పు
ష్పపదపద్యగద్యాద్యనవ
ద్యకవితావిద్యాఖి
లాఖండలగురు
ముద్దుసీతా
రామస్వామి
సహాయం
బున
శ్రీ
మత్పం
తులప్రొల్లా
దేవకవిసార్వభౌ
మప్రణీతంబయినయం
దుమతీపరిణయంబనుమహా
ప్రబంధంబునందుద్వితీయాశ్వాసము.

శ్రీ.

ఇందుమతీపరిణయము.

—: తృతీయాశ్వాసము :—

పంతులలక్ష్మీదేవకవిసార్వభౌమప్రణీతము.

శ్రీమత్కాశ్యపగోత్రసుధాబ్ధిజాతవిధుచంద్ర సుగుణసాంద్ర శ్రీతరేంద్రా
క్షేమంకరగుణసాంద్రమ, హామహాశ్రీధనంజయధరిత్రీంద్రా.

ఆ. అవధరింపుము సకలావనీపతుల మకుటములు, [illegible]
ఘనతి నిల్చును [illegible] వినుతులు, విడియుచైనిపిదర్శభూవిభుడుప్రీతి.

క. గర్భవతి [illegible] మును, [illegible] విధిశుభము
దవిత్తయుతపేళ శాంతన, [illegible] మూర్తులతోడన్.

తే. [illegible] మతంబున, [illegible] లతో [illegible]
దారములకు దెల్పు [illegible], గారవముగ [illegible] వెడ్డన్.

సీ. [illegible]
[illegible]
ప్రాంత్రనాలి నిపతి [illegible] వేడుగ [illegible]
[illegible]
యాత్ర [illegible]
చిత్రతరతా యమానము [illegible] సకల [illegible]

తే. [illegible]
[illegible] త్రిరియ [illegible] తన.

సీ. కైసేసి యుంచిరి గజతురంగములను సౌధరత్నాస్తరణములు మూడ
జొరదంతపు గవాక్షములను జలదారులఁ బరిపాన్యశ్రీసభాభవనములను
వందిశ్లోకత్రిందనువరి వంశోంబులం గజ్జపుష్ప్యులపలుచరిపాలుపెల్లు
సాంబ్రాణి ధూపార్నవలు ఘుమ్మని క్రమ్ము ధూపయంత్రములం బొరలుమిగుల
బాండురవితానములతోఁ బయలు ల్పరిధవళ్ల రత్నాస్త్రప్రతి భవనవేదికలయందు

ఆ. చిత్రశోభయము సన్నిహాపజాబరిసతలలరిగేరములనమరూర్చిరి.
ఇంతి చైత్రరథము పోలఁగ.

ఉ. ఇంతలు తీంట్రుశానులు దయాస్యధరాధరశస్త్రపాండుకై
యింతయు రత్నసౌబ్జిరి నికేశుఁడుధా నతిమిస్నముష్ఠియం
తింతతమితొ సమిల్లఁ నేడి యర్ఘుఁడు పత్రమాస్థఁడాగెది
కొంతలుతామదీక్షలగఁ గట్టిరి నవ్యదు తోరణాలముల్.

త. తమ్ముదింబులు వితసించెనుగవలంబులు మునిఁ నంబుగాంబెదదా ప్రోత
తింత్తాత రశ్యస్మలుదయాస్త్రమయత్యులనుండ నెవెహాధర్మయుద గదా.

చ. పొడసూపెను మగవానుతమయుడయు నేపెంపనెంపి సమలధనభరాది
బడలితవిడిచెం బుతెూరము లుడి గెందవ్వులు సంధ్యామయూ ఇతరాగుధన్.

క. అరియము క్రమముల తువిరహో తురభావమసంభు టిల్లైవిభుండు దయుంటన్
దరిమెయిజేఁ గిదాగె నీడలు విభులు మ[illegible] వెళ్ళులంగా వెల్లితె గెరయమున్.

తే. అమిఁడవనఁ పుష్పమా ~~[illegible]~~ రను
గనరాగము సోలివిడిరి కెలము దియను పే
రనువిరిపాపాండిమయుంబాయ్షైను మనుడుజైత్రయాత్రఁజేయఁగదం గెన్.

గీ. అంత తలఁపు మున్నె తాల్మి తత్పరములఁ దన్ని ముదమున నాత్మ కొని ముదము మీఱఁ
జేరఁ జనిరి కాలవిచిత్ర శక్తి, యెట్టి మునులకు సంశయ మెడలించు నీతి. అంత.
క. తొడవులు తళుకొత్తఁగ నా, వడలతో గయ్యంబ నిర్మల పద్మాద నెంతఁ దే
నడుపులు బొంకని చెలువుగ, నడుములు మఱచె మనమున బాధ్యత నెఱుకన్.
సీ. తలయంటి నుంచిన తైలంబున నెఱుఁగు తరతరంతరాంబు లంఘులనుగ
నైనవారిని తెంబుతో నెమ్మెనె నక్షత్ర మాలికలు గుణ్ణిగ నొప్పెఁ జెలఁగ
నలుగిడి మిశ్రతైలముల యడలం దేమి పలుఁచ నితలు తా నె తప్పులు నెఱుగ్గఁ
జలువలు కోఁగా జిలుగు జేడిఁ యు నత్తినె నిండు తీగంధ్రామల తఱుఁగ నానదఁ
బలుచనా శ్రీను బనిలుల నయొంట్టు, పొంచుల జొత్తఁ బడి యాత్రి గాలఁతయొట్టు
యొడి యొ పాత్ర గోధూళంబు నింతియొట్టు, సఖులు పాల్గొని యుల్లెను జూనయొట్టు.
సీ. కస్తూరి తిలకంబు కలికి యొత్తిడె వెలుఁగు ముంగు పైనలంత యొట్టు
తలపంబు బొత్తెను గలకంఠి యొత్తె తగుట తియొత్తె పూలు సురటి విసరె
దళుకు బంగరు బొట్టులనయొత్తె తయొత్తె మెరుపంబు కరాళ్ల నయొత్తె నెప్తె
వారి తేయూర మంజీరం బిఖ్యాపలగ్గి నెన్నె నెత్తళంకబుదళ్ళాడ్లి
బలుకుపోనయొట్టు కొంత్ర రతిడి నైగ నెల్లు యొత్తె తొలుత్తాల సుముకుబట్టి
మొదుకులకులనిడి యొసరు కొంగయొట్టు, చక్కదనపు ముత్తులను బూనె భానుతియొట్టు
గీ. అల్లుఁ గ్రైస్తి సిరి వన్నె యుత్తి దుంగము
నే సుత్రాష్పల్ల చిల్ల లాగి రవి దింప
సకలమంగళవాద్యానిస్వనములెసఁగ
నారి నెత్రుల నొసఁగి నానెసంగ, నా ధరణీశ దేవి గర్భ మొనరించేను.

ఉ. ఆగతి శిష్యుఁడు తన్ను దెందము నూర్పులు మున్నె నిల్లలోఁబడా
శిష్యగణాంతంబు దుండుల వడుఁదాని నదాంబనభద్రపిలిచ్చె
నా గుణగణిప్పు శూరుని నిష్ఠలు లలిత సురాసురార్చనం
యొగములం బలియగ నగూరము ముద్దాడు లోకమ్ము నెయ్యానన్.
క. తలయుంటె సుర ఖ్యాతిలము, తొలంగుదయమున్నతసలయవియగలంయుతుల్
చెలఁగనలిపోరాదాని, లతితత్రుతరంగము దుల్లోస్పాటియనశ్వన్.
క. నలు నిడె మలయు నష్టము నదంళ, దాళమున వెడును మెలయుఁ దయుణోశనికిన్
శెలియును శ్రుతిపల్లవదర్పణ, పలుడాఁగిరిలూఁ తేరాడబా లింద్లు శరీరాన్.
క. తము పుణ్యతరమున్నుగా నోలుమునా, తప్ప మరయుదునె నగసతికి వింతగాదే
మును మంచిదులోంది యొప్పతి, తనమనగ శ్రాములనే నరతరగాయమున శ్వన్.
క. లలితాను వరసము గంధా, మలచంబున గూర్చి నెఱుపు మలిదత సెల్లం
బులంకింపురుణము సన్నెయతి, నాలుగంబాడి నిమ్ముఁ గూరుచ రాంగరయులన్.
క. పలుర తార వణుల లంకృతిను, కుతిల లు వెందుబు పృథుగుణులా లిశయంబున్
నతి మలదంగ్ని దాని, సుతనూను గాను నుద్ధారు ర్తకుఁ భఘ వల్లన్.
క. దుష్టులవలెరుదుమునలుకడి, దుష్టవినైదంబయూని నైరంగ్ని లెల యతో
నిష్ఠలలుఁ బెల్లీపాపతము, నిష్టాలంబూడి తెల్లెసత్తివేఁడుత తూన్.
ఉ. అంతవిచారాలగ్నమునమాగతమై నగరూపదిక్షని
ర్వాంతవిభుండు ఖండపటలయతాల్లు తుంబురాముల్లఖాళా
కేంతతమి పెల్లఁ గ్రైంమునుతమ్ముమునోర్పవిరాంతాళాటి నల
సాలంతతగతాంబుబుండి నమయాక్షంతిడుల్లుఁ యుంబయుద్ధమున్.

శా. గాఢశ్రీ మహిమోన్నతుండి నళినీ భ్రష్టాళి లాగుంటుల్
హారమ్ములై నత్తన సన్మానములెవ్వాడ ప్రావెలయు లక్ష్మీ
తోరణమ్ములు పూగగా దళ్లిదండ్రులకు పెద్ద నవ్వెం మూర్ధార స్థ
రావలి స్వస్తి వర్తనం బు తమున సున్నంబు రమ్యంబులై నాయగన్.
తే. తేరల్లై వెలపుడు తోండము తెలుపలు దంపతుల నడుమ తాలి పట్టుబడి
వలపను మధుపర్కంబు యిలాంపుతకి భూమిపై దొసగె నెనెంచయన్ మ్రొత్తిరనే.
చ. చెలువలు తెండమంతట బ్రతిక్రియ దెల్పు తనభాగ్యము బాలున
కళ్లలన నమునెంగి నట్టి సంబరంబులో చెన్నారు పాదము తే
తలచు పుష్పవింపగా గడిగి తల్లుల యుత్సవము యించయుదలన్
బాలుపు గదార ప్రేమసంద నపుత్రిక సాక్ష్యత దక్షిణాంబుగన్.
తే. పొంగి ప్రవాహముననే తెల్లు నోపిత తుండి సంభ్రమున తనా నవ్వు వా
ప్రాణేశుడు సాక్షిగా గంభీరా రంగవచన యులమతో యనుసరించగన్.
శా. కష్టైస్వంగళ సంత్రమున యద్భుతముండా అంతుండు మెల్లమెల్లగ
నవ్యు నెవ్వాడు తనవ్వాడు గళయు నంగాంచం గళయం బందున న
బత్తింబాపుగశి యుపువడినిసో పాంగ్యాంబున సంతేత్రి చే
పట్టెన్ సర్వ నిసర్వ యాలతలం యుప్రాంజన్న తోలుల్లెలన్.
త తలంబ్రాలు బాగి బెండెరు
పులపై బెండెరులు మెల్లవుల్లల ముత్యా
ఫలయుల వంబులు లంగిలి
యులనగ పుత్తమైక్షు విక్షేతియగేడ నెగడన్.

చ. రమణీయము ఖంబు మిత్రయుగళశ్రీరంగ బగు తెల్లగ నొక్క శ్రీ
మమునను గోపుల ధ్వనులు మంగళములు త్రిభువనగప్పు బావివా
మాయువశులు క్షేత్రపిరి గతుల్లైన తత్తనిదనుసాంత్వన్ తెలు దయ
శ్రీపుమ తదియు చిత్త గతరాగయు దెల్లైన సంగీ యంబు గానే.

క. చరిమున్నంయు బంధతకీం బుధియుగు నవ్వు పుట్టయుదికిసవశ్రాతే
నె రవిరిచంపతులుద్దార, మనవ లులతుప్తుల్లైన దినవలంకర మెనగనే.

క. అంతట భాను చురరిరాయ, మంత యుదుదెవీ ఖాసురాష్ట్ర చరిత్రే
తాం తులఖుదాంధ వులత, త్రాంతవుసత్త్వతిలాన్యరియుడిమె మువము దనే.

ఉ. అల్లన తుందనురాజతునద శ్రీ వలగో యుయఖా లీగాడులే
సల్లలితద్విలావిరధనం ఘములన్నవాలుదాంద దానిత
దుల్లాసగపల్లవిత్ర తమితాలు బనిచెంద్ర దారా మయా యుద్ధం

ఉ. శ్రీస్త్రతక్షేత్రయాత్రనమరాజుస్వరాలు రవిజువిపివే
యిస్త్రీల బంతద్దనము లద్ధతిత్తు గొనియుంబుం గెన్నెలా
నెత్తిపరగూజియుందయున పానవలాముదనము వృషము ష్టిర
యుల్లర్లు తన్నార్తాము గోవతిపాన్నుపలరాశివశ్ర్వైతరాతదనే.

చ. గురుదినరుంధతన్నుచివతో యుని గ్రాహ్యమును తాండనిర్ణరద
త్తుదిసరవుందునన్నిలిపిఖాను తలుంచుదివారాధిరాజులం
బురఖుననిలవ[illegible] నిగనతిబలాలతుం శ్రీరవంబు లందగం
తరవులు ఘుమ్మల్లాంగచెయదశ్రీయతెము బతురగయుగ్మద్దై

చ. వసుమతి దద్దరిల్లఁ దిశలెల్ల వారిధు ఘుల్లుఘుల్లనంగ నద్రిశిఖరముల్
పసచెడి మొగ్గతిల్లె నరివల్లభు డౌదల తెల్లవాండ్రపై
దివిజశరంబులంతెఁ బాదని యదిత్యముల యిప్పు నలాదరించెఁ బ్రమదంబున్
ప్రసభమున సివమూర్తి తత్త్వపై నబలులం దలంచె నగముద్ధతిన్.

ఉ. కరిఘటలుం దురంగములు గాయములు ధ్వజరత్నములు ఘటా
త్రిశరములు బలంతకుంబులు వనంబులుపైఁ గతులేనిరా కొలుత్
గురుతరసింహనాదములు ఘూర్ణిల మీదఁ బడి యున్న శాతా
ధ్వరగతి వెంటరాఁగ దిశ సైనికులెల్ల దివిధ్వజైన్యమున్.

తే. చతురంగములొండొంటిని, గతులు సత్ప్రముఖు దివసరుదయు లయస్త్రా
గతమైత్రములెదఁ దాఁకెను, ప్రతిలోన పరాక్రమంబు ప్రకటము గాఁగన్.

చ. కదిసి రణంబు ప్రబల ప్రతాపము గ్రహించి రయమ్ముననభ్రమార్గమున
పదలను గప్పి బాణములు బరఁగఁగఁ జేయఁగమాయఁ జేయుచు
ప్రదర విభిన్నమూర్తులను భాగవతాసుర వర్గ్యభాగముల్
బాదిని విచిత్రము స్ఫురణ ఘోర రణాద్భుత విస్ఫూర్తి యుగాంతకాలానన్.

చ. అదరిపడాయలుంబదగులాశ వితులా శవ శతులుం గరాసులుం
బాదుచుఁ జేరుచుం జడిగా వలమలసోంగఁగ వేఁడు దుర్విరథ ఖడ్గముల్
మదువు బలసైన్య సైన్యపతి వెలుం గుడుపులు వెలుగొప్ప సారనె
త్రుదుడు ఉడి మస్తిలకు వదుమం దిత శీతలు, భారి రంతయున్.

క. గజయంత్రలు గజయంత్రలు, గజలిలు జేసెఁ జెప్పు తేనాయుద్ధ తంత్రములన్
విజయశ్రీల సుందరులు, భుజబలముల గాడి జేసి మెరసెడి తనదెన్.

వ. మఱియు నయ్యయోధనంబు యెయ్య ధనిపరంబులతోఁ గరప్స్ఫురంబు
దురన్యూనసైన్యశరాఘాతమ్ములశిల్పనత్పర్యంతరయంబునవం
బరమనోవిభేదనంబారక్తితదంబుష్ఠశరపార్ఢంబుగంబుమహాంబంబుష
రంబాద్బుపురశిలిశంభనామ్యంబుసంగతిలంచుపరాత్రమంబునుశస్త్ర
వులతోపేనిధయతదనేతవాహనుల నెపశ్రేవసద్ధంబవిమయానవియల
తుజయిందరాశరత్రవాగానంబొదతెంబై తెనుంగుసవైమూర్తులతో
సత్తుతభయానంతచిభతనరోదంవహంబై యొప్పనప్పుడునానావిధ
రాజన్యసైనానికాంతుంబులు సెబ్బయుఁ బలిండతవె ~~[illegible]~~ పెరిఁగి
యుల్లుసయత్తినంబులఁ పతేవరరంగడంగువిమ్మైన్యంబులంగనియా
డతుండనియయ్యనుమహాభండలాబుంజులంచమనిమమోర్థంచన
ముద్దండతెరపంచెములఁ గుండలితిల తలయచాపినమ్మిరాహాన్త్రుంబుపటం
త్రింబిమగుహాదవిరెూపనితురాగంబుభ్రిదింపనిలంపులుఘరింపన
ఝాంఝామరుతాంబిరెంచళిత ~~[illegible]~~ వందవోసమందరరరనాదవిందమ్మై
ప్రయెూ శెంబక-

త్త హరిహరదిరపదాతిగఁ, హరిసాదినిహాదసూతులాందిగనిస్రా
పరశితపినసిరిబుగతె, ధర, బెంర, గుపతిత్రయమ్యాదత, మురయియన.

క అరిస్ఫల వరుదళతాతెం
బరశేమరవిత్రాల యిలలవా రిగసుధయా
త్త్రరమయలరుజూఁడ రెష్టైను
రారిద శాబనవయులలాం తియఁడాంసకు యయయు నన.

౬ ప్రాంతోపవనాంతరంబుల ఝల్లుమనఁ బాంగవిపంచికారంబులౌనే
దంతులశ్మైత్ర్యసంగవివిధసఖ్యయతలాస్యభయంబుత్ర్యంయబు
త్రైంతశ్రమంబుగాం బత్తిదతాంబరరాత్రులు తెల్లగణ్యతనే
ప్రాంతతలునందుసైనికపరులగు మల్లజాలవిలసంబునునే.

౭ ఈగతాద్భుతాలయుత్తర, సాభాగసుతలంబు సుఖుమారప్రారస్సరుద్రై
రాగలునవధూయలతుద్రై యోగతుద్యమ్మాను స్వకీయవలుపురలునతునే.

౮ ద్రంగునవత్సరగారితులంకిలోతుగారభుగిసతాంతంబుగానిఖ్య
లా త్రయంబుసాత్త్వంబు శైవప్రవాతప్రభులతివిపస్వాత్మ్యలలాప్రాభ
స్వాబిరుదాంతపాభ్రాగభ్రావభ్రాంబు లపందిమాగఢులుబవాలా
రంబులశ్రైవారంబులుగామిసరింపసద్రపతులుంగులంబాయలుతొలు
రంగులపుష్పవిపలపుష్పతంబులులాస్పాంబులుగావింప వేగులిరాష్ట్ర
దంగశంబుతుంతోల్లఁపరాంపానతెగిలు తొలుమరాద్భ్రంబులను ద్భంబుశ్రై
త్ర్యాయలు, మంత్రిసామంతపురోహితులతత్పౌరజానపదఖనబృంద
బులానరరంబునంబు రవోల్లింప్పచితంబులవనెదనెద(బంధుకాంతాపలపాత్రవలం
గాంతాపులపులతరంపారవిరాబునంబులలాసంగంబ్రైకౌసుమసాశరవిరవప్రా
రవితంబుగాఁ బురాప్తంగనలు శుభాక్షతసుమసేలాబంబులంబుల్లన్నల్లకీ
ఘుఘుంగ ఘోషాంతరంబులఁగడవి తపోస్తంభసంభారభాసితంబులునుగాలా
గురుధూపసంసాధితంబులునుఁ దాంతరాజతేసౌవర్ణలయశిల్పానల్ప
కల్పనాఖరంబులభుపులదుతోరణస్తరగాఖచద్రాసనవిన్యాసంబునను
నగరాంస్థానమండపంబుచెంగట రథంబుడిగ్గి శైలాబదవ్యాకర్ణనార్చిత

సనాతనసాక్షిస్వరూపంబు తానయుండ తనసంకల్పంబుగా నంతకల్పంబు
నవనిధిసైన్యకులజు బ్రాహ్మణతెనుంగు లాసంకల్పంబున నియత్నము
నంబుల తనంతకల్పంబు ప్రతిష్ఠింబ కృతఘ్నాప్రవిష్టయోగ్యసంవిధా
నుండై వేంకటేశ్వర తనా యంత్రప్రవాహంబుల యథాక్రమసత్కారం
బుల సంతృప్తులం జేసి గావించి నానావిధాసనంబుల తుంబుని యంతగుణా
మదిష్టప్రకారంబున నిష్కళంకాహ్వానంబు గావించి గంధాద్యానవిధానంబు
మంత్రపుష్పంబుగా నర్చించి యుత్తమయోగ్యంబు విప్రమిథునంబులకు
సత్కారంబుల ఫలప్రదానదక్షిణాదుల నలరించి తదాశీర్వ
చనంబులం గైకొని మహాదానపూర్వకంబుగా వారలంపి నిద్ర
వేళ వచ్చె తమకు బ్రాహ్మణానందంబగు యథామనోజ్ఞాలంకార
భాసితుండై యనుమానవియోగరూపవసనంబు దగునాథ్యాంగసా
నుండై ప్రసన్నదేవతాశీర్వాదమునకై పొందు రక్షాత్రంబు వల్లె
నియమితంబుల నడవరు మెఱుంగుంబుగాం బ్లవాయురంబు లవి
వసనయుక్తంబుగా నడుగడుగున వుఱుకు మదంగులపైన
దవినాశంబు గావింపు రయం బనిచని యుండదు.

సీ. వద్యాస్త్రశాస్త్రోక్తమహాబంధాలత్రాణమును తొఱకెలితతృష్ణనెఱుగులను
నవలా ప్రమారదక్షులసన్నద్ధయంత్రశాంబాలశా సమదంబతంబు
తాళి రచంద్ర ఘనశాంతప్పగరుద ప్రముఖపరిమళంబుఝరంబు
వస్త్రాలంకారబద్ధవరత్నారనా కెరలతాంసకలరతలతలను

రమ్యమగు శ్రీ జీవితానుభావ రంజితంబు, బహుళ శాస్త్ర నైపుణ్య భాసురంబు
ఫలిత సుకవిత్వ [illegible] స్వాదు ఫలంబు, స్వాదు పుంజ [illegible] శాస్త్రంబు.
వ. వారి తదీయ గురు స్తోత్రంబున.
చ. పగడపు దిండ్లు మోము తెగ బంగరు రంగుల జీవ దంతపున్
జిగి గలచేల లైనముల చాలున దీప్తిగల బంగరు రంగు ముత్తెముల్
స్థగితమయూఖ లంచు తలపోయగ నవ్విన ముద్ర నిండు నందనా
అలగలుగన సయ్యి మావ నటరాజ గురు సన్నిధిని తూగాలమ్మీద.
ఉ. అంతట నాడు తన్మయుడనై యల ని త్యమరేంద్ర వీణ తోరల
జెప్పింత రితాత్రిగా గపని పదం బిత లయ్య - . . . రాదే
తరుణ తీవ నిగూఢ నెల్ నాళ్లయినను తానెదయన్నల
తోంత నిచూడ తెన్నెయున్ గన్నడ తేనె రుచి కైతలంబున.
ఉ. అత్తఱి దాంతమున్న తెలియంగని యాతడు కొరవ్వినన్
దత్తరమొప్ప గుత్త పటు రాల్ల పలక ఘటిల్లు పెంపు రయం
బత్తరి దూడ త్తి బహుపు పెంపు వయోబిడి యాడి గంగు లన్
జిత్తము రంజిలంగ విరచింపగ నాడె సనాతరాగులన్.
చ. అలనాటి తంబురుండల మలంకరి లాసియంగ నంతరమ్ము
లల నుదుట్టి గళ్లు దిగి చెలంగు తానవి తానంత విదేద
త్రుళ్లల గళంగు జైసెన త్రితాళిత దంతిని మత్త తాండవం
బాడి యుటగు తాళి గతి తాడితమై పరవళ్లు నైన సంగుళ్లాడి గాంగ్.
గీ. అంత మిడుపు కరతాళి నయ్యది యుమన్న, తమ్ములక ముద్దు పడ తండు దీర్ఘంబునై.

కయ్యమునయ్యెడఁ జేరి రిపుజన విఘ్నంబు
నాపఁడాంచె రతికళా నైపుణముఁ.
చ. త్రమణులఁ బ్రోడఁ జేసి త్రయశైశికరా జలజానన తుఱ్ఱ్భా
గములను సంగుచిత్రములఁ గన్గనఁ జేసి తదీయ బంధములే
ప్రముదమొరఁ బూని రిపుప్రతిఘం ప్రతిఘంగులను రొప్పఁ జేర్చె యుం
దము తనుదాతు నివివిధములంతరంగు దియోంగి రిద్ధయునే.
తే. రతియుపరతిఁ గాములుగా రతిమదములు పంఖ్యులు గధరాశలుగనుండా
సతియును మదిలొందరతెళాబతురతవిలసిల్లి శిష్టసంధానపటుత్వై.
చ. రమణిఁ పతిపావ్యావులనకురాగ మొసంగ రమణినా జతెశితా
శ్రుతమదఁ గన్నతాంతమయు ధాతరమ్యానంబులన్పొంగి
త్రముగను యంత్రఫలిత కలితతాలుయంబునవచులు స్పదా
ఘనము జని యుంపతుం డెఁగుతుతంబు జనించెను బంధశీలికిన్.
చ సరసతమంబును ప్రతతిచె సౌధమునంగర కూడి వల్లకీ
స్వరములు మేళసలనరుతబాటలఁ దంత్రులతెల్లమై యొనర్
వరవిరిలందముల్ల జిలుఫులమ్లు లుచనతనులుం చెలంగనం
తురములు మగ్గదారుపులతుష్టియుఁ యుంబు రగానమురబయిన్.
సీ. ఖాళగద్దములైన పల్లులఁ బరరించి ప్రత్యుత్తరములచెవు రంగుమెచ్చి
స్వనిరతంబూనఁ బదేశములందుఁ గళ్ళబార తాన్నిసంతానమును బరించి
పతల్లుముల నన్మిష్మతరదక్షతములలజౌ రాత్రి తత్స్థలమలఁ జేసి
పాలయల్లవమాయుబ వెలఁది మోవులఁ బెబ్బయుకలా లనము బూడియుంచు
గఁ జేసి

మఱియు నెంతరరతులందు మనసు నిల్పి సుదతి ప్రేమన్న నెంతయు సౌఖ్యమంది
తరుణి నెంతయు మరుకేళిఁ దనియఁ జేసి, తరుణి తాను [illegible] వరకు.

చ. తొడల తళుక్కొత్తు కచ్చులు మీఁద [illegible] యుమ్మ గుల్ల క్రొం
[illegible] ఫలంబు నిలసన్న [illegible]
[illegible] మనసి యూఁడఁ [illegible] వలయు [illegible]
దడియుఁ దలిరవిఁ [illegible] భాన [illegible] కన్యయున్.

సీ. నెలరేకలు [illegible] నెలవగు [illegible]
[illegible] పల్లవ [illegible]
[illegible] వెల్ల
[illegible]
[illegible]
[illegible]

గీ. [illegible] భాగంబుల [illegible]
[illegible]

క. [illegible]
[illegible]

వ. ఇవ్విధంబున [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

సముపత్రిమందిరంబులాడ్పు నవనిష్ఠితదుష్టప్రపుంజై, త్రివ్యాధవాసంబునందు

తెంబులంబు నగిరియమూరంబై, వరుగాంగారంబుగతి నఖిష్ఠురత్నాకరంబై,

ప్రభంబునవిశారిష్ఠలగమునితనవి తనుగంధబంధురంబై, యులతాపురంబునందు

తెగంధర్వవిలసితంత్రిమ్రసునినాయంబై, వెలుంగుచున్నసూక్ష్మవనంబునతుతమ

వైభవంబునకెంతంచి ఖాంబునవపుష్పరక్షితాభూసినుండగు వనుంబునందు

సింహాసనంబు దిద్దింది.

సీ. పెదపెదాంగ్రు విరులతోఁ పండియుత్సహా శ్రుతి పుష్టిత పెలుంగ

రాజరాజ్యైత్రనరూపాంత తోకిరు లాతవంతలలి తోంక్రు లాగినిడిల్లు

బురము భాగంబునసతలకైంతర్వాయుతీకును సన్నిజేయుకిం తరులుదిలువ

నా ఘ్రాతోరలిని విశాలరాంబుగాంబిస గారితృమితవస్త్రిగళగంజేయు

రంతురాశాళముమహాత్ముసమి త్రిమూయి, సౌవిదల్లగరాంబు తొవ్వరిరాజెలుమ

తరుణు తిరుగ్గవింబాంమఖములుపిప, నింబుతొలుపుండెవఖధరాజంచలందు.

వ. అష్టసమయంబున-

సీ. శావదంతములు పట్టతురంగనాళ కతేవాస్తునమంబులుమబనితలను

బుష్టితవెలపిగిత్పట్టపెంభరములను క్షత్రబువ్వాదితెర్పూరపయని

వినయపొంజీఘ్రిశములు బర్హిబర్హములు శీపలపొంతుపల్లగాలువుపచ్చలములను

పేరుపుందగినబలివిధయులలివాకయుతీనిష్ఠాగుత్రేయులు పెలలువిశ్లి

త్తెల్లజల్లులువశ్యాళదిత్రిబంబు

సాంధుబవరాష్ట్రఘుబగతెవత్తసముద్ర

మహాంతము ప్రాపబంబులం క్షాలుమహాత్మపతికి, గానగ్రాదెచ్చెనాటవిక్షత్రులంబు-

శా॥ శిష్టేదుడు నబ్బి తెల్లిన నావికులను, గొలుపోయిన గిరంబుల గొలుసులంతరి
విజయమునకు నిష్ఠలని విన్నవించునప్పుడు। త్యాగయ్యులా మెప్పునాస క్షీరములు చేయు.
సీ॥ చంద్రముఖ్యప్రావిక మారవారి యడిగిన కులకన్న యడవిరాంబులను మొదలు
చేకొని రాజమోహనులు పల్లవిలో ఏమి దేవులెన్న గడపిరవదు.
సారసాయ గమకములను సుఖమిత్యంబులు సాగ తాళక్షేపు ఫుల్లగ పెద్ద యీని
గల ఘనసంగతులు వెత్తి ప్రతిరాగ పల్లవులు త్వర్లు సంగతులు తెలిపె
బిందులను గత్తిపెరింటింబు త్రైతలు, తెల్లుదుకుల ఋతరానుయ లక్ష్మీర్దాడు
తెలుగుల్లోను సంతెనిపె దగలదు, వెదిక మిమిమ్ము ఉపతను పెవాడరమ్మి.
తే॥ ప్రవిరాయంబునిలు ప్రాప్తనరులను మురుగులన వారి [illegible] మొందం
బునబిన, శ్రీతావితలంచి, తెనివెత్తు ముత్తు సాంబు త్రవలయ పలియుని.
వ॥ సారదింగములు నిరగాను సన్నె లింగ యుంగి త్యాగులగు సాధురిపులను సన్న
తుల్లె నిముని వారలు లభించు నిరంతరము యున్న త్యాగయ్యగారి సంపన్నత్రైవిత
లుపెనాపతి పురసరంబునా [illegible] సిలువు పూమయంబు రెంగయంగ ష్ఠాయులం శ్రీయం
డి, మెయిలుపేరుబారింబు యుంచుమతి సుందర సుం దరవదనారవిందంబు వెయుద్దనివి
పరిరంభగాంబులం దనిపెగింబు వెమ్రదన యమున బుంబియు బొబ్బాంతరము
దారంబు వెడలి.
తే॥ గాయత్ర్యాలమగిన తెల్ల, దారవతీరలం, క్రియాసమంబు లతను త్రై
సోరె మొగసాలమ్ముగయా, పాదారవిందము ప్రపన్న వారలం దంత్రై.
గీ॥ శరశరాసన లోను మరక్షిత్తుంత, కురి ఘుపట్టి సర్వదాలుపరిశు యుద్ధ
సాధనపలబ్లిత ములగమున్నాయిని, తెన్నెసారబర్తి తెరుకాత్రిపలిదరితి.

గీ. [illegible]

[illegible]

తే. [illegible]

[illegible]

ఉ. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

సీ. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

తే. [illegible]

[illegible]

తే. [illegible]

[illegible]

చ. [illegible]

[illegible]

ఘనత్వ తరావురిబాతీ తద్వాగాలంచరుమూ రుచ మూరు రూతాంక్రా
దినిచిరంక క్షేమ శ్రీకలుల్రు ము. పైంచర మ్మ ఘాలుస్వగుముళ్ళంని.
సీ. ఘనగదాది క్షీణ్ణ హరి తుంగ వైశ్రీ తప్రాకారంబు దెన్నెను భవం ఁబుతండు.
తుంగానిర్ధళి త్రాతఘోర వరాహ స్వదంష్ట్రలచ్చెంబి వసుధాయుఁడెంతేఁడు
మండలాగ్రనిశిత లత్రుఘాంట తీకనిశాతనఖముల నిశ్శైరులన్న తుఁగుతండు
సాంయత వంగి తురమురనీ తానితవాలభ్యుల నాగెవలచ్చెలంతి దముతేఁడు
శివంగదం తతమా ఘనాసనమువె చ్చి, రాజు దియుంచుంబు బలియుగారాజు భళులు
మొగములదించియుమున్ రత్రీశతాళి, త చ్చుడుఁ బెట్టిరెన్నె నిఠరుగావచరయు.
గీ. నరవరుండీవుల్లాంబాధసంబావ క్షణేలు వారించియు యుష్ఫుంబ వెతల తెల్ల
యముడు గరలాసం గియుగలి యమయాభ్యరలమి, వచ్చి నానుగండ్లైమసోల్లిక్షరయుగ.
క. త్ర్యులాన నిందురులికీలి, పాలుని పాంల్చడినవిరసాలుబతాప యుడనె
బూలుబియులవులయెప్పుడువళి, గాలినియాల్చుయా క్షయమ్ముగా యములు తునే.
క. అనుగత బాహ్యయుల్లి తగు, తనంలలురైలవలు నిడుకగడుర తయుండెనే
తనలు విలసింపెను లక్ష్మయు, బునియెను మాగూల్చిన రతి సంతక్క వావె.
ఉ. అంతట నా భుజా తటబల వరి శరవంబులు బెల్లుగా తుష్టి
యుంతకేఁ గనుప్ర బూయిను సుభయుం పెనుదుల్లవిహార్ష బాహ్మయుత్
త్రాంతచరిత్ర చరిబుధం రఖాద్రలు వీములఁ బెండ్ల బుతి
వెంత ముల్లంగి పాయియుండ్ర దిలెంచమునే గాయుళ్ళ గన్నిగన్నులలె.
శ్రీరఘుమూర్తాంబర రిడి గీరా మరయుడు, వరమాసంబుల నింద్ర తుగాను నాథుఁడె
వరితిత్పరి శాంతి రయి బెంచయుస్మాలితి, మస్సినాడు లాన్రత్రైపము లుబు మెబతే

క [illegible]
[illegible]
క [illegible]
[illegible]
క [illegible]
[illegible]
త [illegible]
[illegible]
చ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
గ [illegible]
[illegible]
చ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
వ. [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

(1) [illegible]

(2) [illegible]

(4) [illegible]

(3) [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ర విదూరత్న ముల పూదులింగిత నవయు, వనగరి షాస్త్రతముల మార్గ వతుచాత
తాంద్రమాల నితావతాంగయుతూడ, దులగగన తెలి తలమంతగతి గియున్న.

సీ. గరిత తనుగంధ వేష్టనత రసంగతి సుమసూతిలోన విస్తృతదామంబ
కాపు సుగాంధితపర పల్లవ ప్రాగసంశ్లేషయుగవిం తరులవుగాంచి
విలసిత మతి వార్ధనల యుగపల్లల వనరాజల తమపాత్రనతముంది
మాధవి పరికిత మల్లి ధ్వంసయుత్రి పున వసంతదనా యువలధవల్లి
నను మల్లలీలా మదన వ్రదస్తు, తన్నావు కొత్తని తులసియుగాన్ని
నిల్పునిల్పు నవలవకలయుల్లూల లను, వలపీయంగ మూసు సునవలమాలు ర.

వ. అవ్విధంబున నానావనికేంద్రియంబునవ్వేటల్లవ మల్లికలు యుక్ష్యదిగలంపు
ము వదనసతుంబునారభంబున తురుసంరుసంష్ట నప్రేమయుద్యం గ్రీష్మ తల
మ్మదలగారంబులంబాష్పయు విందునుపల్లలయు వనపవరనాల విపలంబు
లమేలయుజంవతలాన్న గతమశ్రంబు తూదిస్తునూన వనరముల మాయు
మనాలతాలశాలతాంతాల తమాలపరిమాలపుల తమాల తాల
తమాలాదితరువితానంబున్న యలంకారయుయు మై న్రిలంపెళ్లి పాల్గొలం
డూయు ముల నాగామమూడాను గరి తనవధూమగలనిడియ సంగరల్పసం
గసంగత తత్ప్రానారసస్పంగుల తునంతరంగంబున రంగనంబులలంపు
ము పోరుమ మమ్యంద మద్దిన నేల భూత్యల విధంబున నిందుమతియు
దానుసుపగూనానాదుల లతాంతరంబులనెన్నెలల మలతంగి తత్తు
నంగా విం పూపుంబున విన మరియు నెత్తులు తమపురంబున్న మత్తా
యనికల్పనిమ.

౧౫౮. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] - . . . .

౩ [illegible]
[illegible]

౪ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

నిదాఘతాపములచెందింపకయుదోనవివాహంబుగా విలసదయోతరంగి
తోనిఘలంత్రైవలాంచరిందలంబ్రతుకుచాని.

మతినియొసాంగసద్రవ్యానుకనత్రాంశక్షపత్రాంచలు
వ్యగ్రనలలుష్టిష్టిభరాపతతుత్రుకతదాంశ్చాపొదలింపడనా
త్రనరాదాతులాగంగచుంత్రుచుంచుంద్రావ్యానిసంభవ్రత
ష్ఠునవత్రైగ్రు ఖరయుంగిత్రాఘ్నా[illegible]పక్రైక్ష్యగ్న చల్లావగనే.

వ. సుత్తింయునాసరసమూచ సరళుతోవలాసంబునుంమూనిసమ్మతితపస్యగతుంజై,
పద్మగర్భంబునంబాంచిదిర్ఘలతమలంపాంజై, కమలాపాదంబునుంబోరెనను
లహారధూపవారలసిరంజై, తాళలపతాంయుంబురెముఘురగురాపాల్లు
తూనంజై, రాజుపుంచంబునుంబుడెసత్తలత్రవిగాగున్మిదనత్కాతరప్రాకరం
జై, తత్కాతరప్రాకరంబునుంచెంచాదరరోతుంచి, సంగమసంపత్రాతుసుకరుం
పూరాతుంజై, రాయురత్రంబునుంబాలెవిబుదులుకజై గయలెంనలాంవనజోవ
వంజైయుఘటనాదిలకంబుకితింబిత్రలత్రయుండానుసుదజియతరం
బుఢ్కగ్రిబులవిశారంబుగావంబుసలులయగుబుచతంతునిత్యాబునంబులంత్రవిం
సితంబులంగనుపనవలవెలుంగె.

ఉ. వృత్తతదీయుతారకలునాంరికిరింపగలుందనంబులం
చైత్రతిరంపాంత్రితలసైదీఋలుభుమయిత్రపన్నదం
జ్యోత్స్నరయిలు రహంచవాయసరుత్రబులప్లోనులలాడుచున్
సుస్థిరలాషచుబిఖలులాసలప్లదక్షిణయుచుదారిపెంపుయుచున్.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

క. [illegible] తము తుల్లసిల్ల [illegible] లన్
[illegible] తంతరా [illegible] బింపన్.

తే. [illegible] మహా [illegible]
[illegible] మహా [illegible]

క. [illegible]
[illegible] దన్న [illegible] పుర [illegible].

వ. [illegible]
[illegible] యన్.

క. [illegible] వచ్చితి [illegible]
[illegible] లంగనే.

~~సీ. [illegible] మహా [illegible] గుండు~~
[illegible]

క [illegible]
[illegible]

ఉ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

చ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

సీ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ఆ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

శ్రీ [illegible]

[illegible]

సీ. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

వ. అంతంబున శంకరనాంధు పురాణేతిహాస నంతరంబున.

క. దశరథుండగు తండ్రి [illegible] దశరథుండే తండ్రిగ నని యునె

దశరథుండను [illegible] చెప్పగ నిడియెన్.

క. [illegible]

[illegible] ధర్మము [illegible].

క. [illegible]

[illegible].

—: ఆశ్వాసాంతము :—

క. సన్నుత [illegible]

ఉన్నతగుణ [illegible]

పన్న [illegible]

[illegible]

౩ తలిరాగ్రతలిరరుచిరా
తలిరాదిప్రయుదితాశిలాంశాగతస
దావిరాగాంతాంరాంశగ
శ్రీరా వాగనగప్రీ తస్రీత్ర వ తనిరా.

౪ ప్రకారతారాష్ట్ర తథనచయ
తుతిం తప్రతితా జన క్రమత్రో తానే
తథా రితురూగతాత్ర త
బుధాలతాదాష్టూ విసుమొంపనయునల రిరాయుసవనా.

౫ తవిమానభాగధియునారతాతుస తుష్టిశ్రీ కూంపధియుగాం
ధవసుతుసూతితోయుతసుధారరసంచయుగేయు పాంలపత్రీ
వరచర గాంరవిందసత త్రస్యరగాంరయువర్ణాన్నయుగా
త్రవజయుశ్రీ ధనంబులుధరారతునిత్రియు తూలితొదయూం.

మాలిని: ప్రకులపతరధర్మా తాప్తిరితాప్రతుతా
జనపతినయుపద్మా చారుచైత్రైకసత్త్వా
తనధితలయుతూలిపాతీసంస్తుత్యాపత్రా
ఘనరసతతితావాన్యాకర్ణనాయత్రచిత్రా.

గద్యము.

ఇది శ్రీమదుమామహేశ్వర చరణారవింద వందన శ్రీమాదిం
మహ మహేశ్వరప్రసాదసమానాదిత సంస్తుతాంత్ర
జ్ఞాజ్ఞాసాంతం తాథురంధరలాలద్యూతరద్యవ

పదపద్యగద్యాద్యనల్పతరకవితావిద్యాభిరాముండగు
శ్రీ ముద్దు సీతారాంగురుసాయుడు
సహాయంబున

శ్రీసుత్వంతులు బ్రహ్మశ్రీ పదేవ సాంబశివ శాస్త్రు
లగారితంబయిన యిందుమతీపరిణయం
బను మహాప్రబంధంబునందు సర్గం
బును ద్వితీయాశ్వాసము.
సంపూర్ణము.

సవిభాను సంవత్సర పుష్య శు 3 బుధవారం వ్రాయ పూర్తి చేయడ
మయినది. ముద్దు సీతారామశాస్త్రి

compared with the original:

[signature] [signature]

Transcribed from a ms. of M.R.Ry.
Acanta Venkata Rao Garu of Parvati-
puram. In the year 1919–20.